

DRAUGAS

PERIODICALS
September 19,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 19, 2000

*****MIXED ADC 606
S169 PS GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09/18/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 182
Kaina 50 c.

Seimo dauguma susirūpino dėl žydus ižeidusio įstatymo

Vilnius, rugsėjo 18 d. (BNS) — Parlamentarai ieško išeities dėl prieštarų vertinamo įstatymo, kuriuo valstybė pripažįsta Kauno sukilimo deklaraciją.

Antradienį Seimo visuotiniame posėdyje bus pateiktas svarstyti Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio parengtas rezoliucijos projektas dėl 1941 m. birželio sukilimo įvykių vertinimo. Šiuo projektu, kuris užregistruotas praėjusią savaitę, siekiama atskirti smurto prieš civilius gyventojus ir pasipriešinimo okupantams vertinimą.

V. Landsbergis, pateikdamas projektą, bandė sušvelninti įtampą, kilusią dėl praėjusį antradienį Seimo priimto įstatymo, kuriuo valstybės teisės aktu pripažįstama 1941 m. birželio sukilimo Kaune deklaracija.

1941 metų birželio 23 dieną, iš Lietuvos traukiantis okupacinei sovietų kariuomenei ir artėjant nacių Vokietijos daliniams, ginkluoti lietuviai sukilėliai Kaune paskelbė apie nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimą. Sukilimo dienomis Kauno „Lietakio“ garaže buvo sušaudyta kelios dešimtys žydų.

Seimo priimtas įstatymas neigiamai įvertino Lietuvos žydų bendruomenę ir grupę visuomeninių organizacijų atstovų bei inteligentų.

Seimo pirmininkas V. Landsbergis ir Tarptautinės komisijos nacių ir sovietų okupacinių reizimų nusikaltimams Lietuvoje tirti pirmininkas Emanuelis Zingeris paprašė prezidentą Valdą Adamkų sušabdyti įstatymą.

Komiteto nariai diskutavo, ar įstatymas neįsigaliojotų, jeigu ir prezidentas, ir Seimo pirmininkas atsisakytų pasirašyti ir paskelbti šį įstatymą. E. Zingeris siūlė tokį įstatymą

apskritai atmesti. Tuo tarpu komiteto narys konservatorius Vytautas Cinauskas siūlė nesusitapatinti sukilėlių deklaracijos su žydų genocidu. Krikščionis demokratas Kazimieras Kryževičius teigė, jog sukilėliai savo deklaracija norėjo parodyti pasauliui, jog nauja okupacija dar kartą sužlugdė Lietuvos nepriklausomybės siekius. Vertinant tokiu požiūriu, įstatymas, K. Kryževičiaus nuomone, yra visiškai teisėtas. E. Zingeris teigė, jog tokio įstatymo nereikėjo priimti vien iš praktinių sumetimų.

I Komiteto posėdį pakviestas Europos teisės departamento direktorius Vilnas Vada-palas komiteto nariams sakė, jog Lietuva 1941 m. birželio 23 d. neturėjo vyriausybės, kuri kontroliuotų teritoriją ir savo gyventojus, todėl pagal klasikinį apibrėžimą, ji negalėjo atstovauti valstybei. V. Vadapalo teigimu, atstovavimo valstybei klausimą reikėtų svarstyti 1938 metų Lietuvos Konstitucijos kontekste bei atsižvelgti į tą faktą, jog Lietuvos prezidentas emigracijoje nebuvo atsisakęs savo galių.

LDDP atstovas Algimantas Salamakas teigė, jog prezidentui atsisakius pasirašyti įstatymą, tai privalo padaryti Seimo pirmininkas. „Įstatymas nesuteikia Seimo pirmininkui veto teisės“, teigė jis.

Anot Konstitucijos 71 straipsnio, Seimo priimtas įstatymas prezidentas ne vėliau kaip po 10 dienų po įteikimo arba pasirašo ir oficialiai paskelbia, arba grąžina Seimui pakartotinai svarstyti. Jeigu nurodytu laiku prezidentas įstatymu nepasirašo ir nepaskelbia, įstatymas įsigalioja po to, kai jis pasirašo ir oficialiai paskelbia Seimo pirmininkas.

Viešnągė NATO nepraplėtė A. Paulausko akiračio

Vilnius, rugsėjo 18 d. (BNS) — Naujosios sąjungos (socialliberalų) vadas Artūras Paulauskas ir po vizito į Briuselį nežino, kiek narių turi NATO. Sekmadienį LNK televizijos laidoje „Savaitės panorama“ paklaustas, kiek narių turi NATO, A. Paulauskas atsakė, jog penkiolika. Kaip žinoma, penkiolika narių turi Europos Sąjunga.

Laidos vedėjas pasakius, jog tai neteisingas atsakymas, A. Paulauskas, bandydamas pasitaisyti, nurodė kitą skaičių — dvylika. Tai Europos Sąjungos narių skaičius iki 1995 metų, kai prie ES prisijungė Švedija, Suomija ir Austrija.

NATO šiuo metu turi devyniolika narių.

Naujosios sąjungos vadas praėjusią savaitę lankėsi NATO būstinėje Briuselyje, kur buvo susitikęs su NATO generaliniu sekretoriumi George Robertson. A. Paulauskas pristatė savo partijos tikslus užsienio ir saugumo politikoje, ir pabrėžė pasiryžimą bendradarbiauti su NATO vadovybe, jeigu NS po Seimo rinkimų taptų valdžios partija.

Paulauskas, be kita ko, teigė, kad Lietuva turi kelti sau tikrovę, išgyvendinamus tikslus, nes, nevykdyma išpareigojimų, gali pa-

kirsti bendrininkų pasitikėjimą. Pasak A. Paulausko, vienas tokių „ambicingų užmojų“ — ketinimas 2001 m. krašto apsaugai skirti 2 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP). Socialliberalų vado teigimu, tokie išpareigojimai turėtų būti nukelti bent iki 2002 metų.

Kaip žinoma, 1999 m. pradžioje Seimas priėmė konservatorių vadovo Vytauto Landsbergio parengtą krašto apsaugos finansavimo strategijos įstatymą, kuriuo remiantis, išlaidos gynybai 2001 metais turi pasiekti 2 proc. BVP. Šį išpareigojimą, kaip rimtą žingsnį siekiant NATO reikalavimų, gerai vertino Vakarų valstybių ir NATO vadovai.

Įstatymu buvo nustatyta, kad 2000 metais išlaidos krašto apsaugai sieks 1.95 proc. BVP, tačiau dėl Lietuvos prastės nei tikėtasi ekonominės būklės manoma, kad šis rodiklis sieks 1.7-1.75 proc. BVP. Pernai krašto apsaugos finansavimas siekė maždaug 75 proc. numatytų lėšų.

Socialliberalai šiuo metu pradžioje surinko beveik 100,000 Lietuvos piliečių parašų, kuriais buvo remiamos 2000 metų biudžeto patalios. Socialliberalai siūlė sumažinti krašto apsaugos

Nuotr.: Sydney olimpinį žaidynių iškilmingame atidaryme žygoja Lietuvos sportininkų delegacija. EPA-Elta nuotr.

Lietuva ir Šventasis Sostas apsikeitė svarbiais dokumentais

Vilnius, rugsėjo 16 d. (BNS) — Popiežius Jonas Paulius II šeštadienį Vatikane priėmė Lietuvos vyriausybės delegaciją.

Kaip sakė Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos (URM) Informacijos departamento direktorius Petras Zapolskas, popiežius gerai įvertino Lietuvos santykius su kaimynais. Pokalbį, kuris daugiausia vyko lenkų kalba, popiežius įterpė ir kelis žodžius lietuviškai.

Lietuvą atstovavo užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas, krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius, švietimo ir kultūros ministras Kornelijus Platelis, Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkas Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius ir Kauno arkivyskupijos vyskupas Rimantas Norvila.

Prieš tai delegacija apsilankė Lietuvos ir Vatikano sutartų patvirtinimo raštais su

Šventojo Sosto sekretoriumi arkivyskupu Jean Louis Tauran, dalyvaujant Vatikano valstybės sekretoriaus kardinolo Angelo Sodano.

Liepos mėnesį Lietuvos Seimas patvirtino tris sutartis su Šventuoju Sostu: dėl Katalikų Bažnyčios ir valstybės santykių teisiniu aspektu, dėl bendradarbiavimo švietimo ir kultūros srityse bei dėl Lietuvos kariuomenės tarnaujančių katalikų sielovados.

Šios sutartys pagerins Lietuvos institucijų ir Katalikų Bažnyčios bendradarbiavimą, ugdant Lietuvos gyventojų moralines vertybes.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos piliečių dauguma išpažįsta katalikų religiją, sutartimi dėl valstybės ir Katalikų Bažnyčios santykių siekiama teisiškai sureguliuoti santykius tarp Lietuvos Katalikų Bažnyčios. Sutartis įtvirtina Valstybės ir Katalikų Bažnyčios nepriklausomybės ir

autonomiškumo principą, tuo pačiu numatydama, kad jos per savo kompetentingas institucijas glaudžiai bendradarbiauja.

Sutartis dėl bendradarbiavimo kultūros ir švietimo srityje sudaro sąlygas katalikiškam ugdymui, užtikrina pagarbą religijoms įsitikinimams, simboliams ir vertybėms. Sutartimi kiekvienam garantuojama teisė laisvai pasirinkti tikybą ar etikos kursą kaip privalomo dorinio ugdymo dalį, joje taip pat pabrėžiama, kad valstybinės ar savivaldybių bendrojo lavinimo įstaigose katalikų tikybos mokymui bus sudaromos tokios pat sąlygos, kaip ir kitų dalykų mokymui. Pagal šią sutartį Katalikų Bažnyčiai pripažįstama teisė steigti įvairių tipų ir pakopų švietimo įstaigas ar būti viena iš jų steigėjų.

Trečiasis susitarimas užtikrina nuolatinę kariuomenėje tarnaujančių katalikų sielovadą. Joje numatoma, kad Šventasis Sostas paskirs ordinara-vyskupą, kuris rūpintis karių sielovada.

* **Konservatorius Antanas Stasiškis**, „nesusipratus“ vadina Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio sprendimą kreiptis į prezidentą su prašymu „vetuoti“ Seimo priimtą įstatymą dėl 1941 m. birželio 23-iosios sukilėlių pareiškimo. „Mano supratimu, įstatymas yra visiškai nepažeidžiamas nei moralės, nei teisės požiūriu“, teigė A. Stasiškis, vienas iš šio įstatymo rengėjų. (BNS)

* **Mažeikių naftos perdirbimo gamykloje** šią savaitę pradėdamos kapitalinis remontas. Atskirti technologiniai įrenginiai stabdomi pirmadienį, o rugsėjo 24 d. sustos visa įmonė. Kaip informavo „Mažeikių naftos“ susivienijimo komunikacijos tarnyba, iki šiol vykę kapitaliniai įmonės remontai — įprasti patikros ir remonto darbai, atliekami visose naftos perdirbimo įmonėse, trukdavo 40-45 dienas. Šiam kapitaliniam remontui skiriamas tik 23 paros, kurių metu įmonėje numatyta atlikti 20,000 įvairaus sudėtingumo darbų. (Elta)

* **Vyriausybė ruošiasi suteikti valstybės garantiją** Europos investicijų bankui, kuris Klaipėdos uosto krantinės rekonstruoti bei uosto geležinkelio išplėtimui projektui finansuoti teikia 10 mln. eurų (apie 35 mln. litų) paskolą. (Elta)

SYDNEY OLIMPIADOJE

* **Pirmasis olimpinio krepšinio rungtynės B grupėje** Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė žaidė su Italijos komanda ir pralaimėjo 48:50 (30:30). Ypač atkakli kova užvirė rungtynių pabaigoje. Likus 41 sekundei Mindaugas Timinskas persivėrė rezultata Lietuvos rinktinės naudai 48:47. Bet po 16 sekundžių puolimą taikliai 3-taškiu metimu užbaigė Andrea Meneghin. Beje, tai buvo vienišeliai jo pelnyti taškai šiose rungtynėse. Per paskutines 12 sekundžių lietuviai dar bandė du kartus mesti iš tritaškio zonos, bet netaikliai. Italai iškovoję pergalę, pataikę vos 32.6 proc. metimų (15 iš 46), tačiau lietuvių taiklumas buvo dar prastesnis — 26 proc. (13 iš 50).

* **Pirmąją pergalę antrajame moterų stalo teniso turnyro pirmųjų I grupės** varžybų žaidime pirmadienį iškovoję Rūta Garkauskaitė Būdienė, nugalėjusi Čilės atstovę.

* **Akademiniio irklavimo varžybose porinė dvivietė** plaukusios Birutė Šackienė ir Kristina Paplavskaja antrajame plaukime užėmė antrą vietą ir pateko į pusfinalį. Teisę rungtyniauti finale iškovojo tik plaukimų nugalėtojos — Vokietijos ir Rumunijos porinės dvivietės.

* **Prasidėjo kvalifikacinės stalo teniso varžybos.** Moterų dvejetų turnyre dalyvaujanti pora iš Lietuvos Rūta Garkauskaitė ir Jolanta Prūsienė, žaidžianti B grupėje, įveikė Japonijos duetą Kazuko Naito ir Rinko Sakata.

* **Australijos olimpinuose stadionuose** sekmdienį buvo nuleistos liepavos. Visa olimpinė šeima gedėjo dėl Tarptautinio olimpinio komiteto (TOK) prezidento Juan Antonio Samaranch žmonos mirties. 80-metis J. A. Samaranch, praėjus vos 2 dienoms po žaidynių atidarymo ceremonijos, išskrido į Barceloną. Tai pirmas atvejis per 20 metų, kai olimpinės žaidynės vyks be TOK prezidento. 68 metų Maria Teresa Salisachs-Rowe, kurią pažįstami paprastai vadino Bibis, mirė nuo sunkios vežio ligos. Sydney olimpiados dienomis J. A. Samaranch pareigas eis TOK viceprezidentas Dick Pound.

* **Lietuvos saulės Dainos Gudžinevičienės laimėtas** aukso medalis verčia vyriausybės ir jai pavaldžių institucijų valdininkus pradėti sukti galvas, kur reikės rasti pinigų premjero pažadėtiems piniginiams prizams, jeigu lietuviai pelnys daugiau aukščiausiųjų padovanojimų. Mat Kūno kultūros ir sporto departamentui tam reikalui skirtų pinigų užtenka atsiskaityti tik už viena aukso ir vieną sidabro medalius. Šiomet pasaulio, Europos ir olimpinės žaidynės gerų rezultatų pasiekusiems sportininkams premijuoti skirta 1.2 mln. litų, dabar jau išleista apie 450,000 litų. Rugsėjo 16 d. vyriausybės nutarimu numatyta, kad olimpiadoje pirmąją vietą iškovojęs sportininkas gaus 400,000 Lt, antrąją — 200,000, trečiąją — 150,000, ketvirtąją — 80,000, penktąją — 60,000, šeštąją — 40,000, septintąją — 30,000, aštuntąją — 20,000 litų. Treneriams turi būti skiriami 50 proc. sportininko gauto pinigų prizo dydžio piniginiai prizai.

Daina Gudžinevičiūtė

* **Lietuvos sportininkė, 34 metų Daina Gudžinevičiūtė**, pirmadienį tapo Sydney vasaros olimpinio žaidynių moterų stendinio šaudymo tranšėjinėje aikštelėje čempione. Sekmingiausiai pasirodžiusi kvalifikacinėse varžybose (71 pataikymas iš 75 galimų), paskutinėje serijoje Lietuvos atstovė numušė 22 lėkštes iš 25. Jos rezultatas kvalifikacinėse varžybose yra olimpinis rekordas. Aukso medalį D. Gudžinevičiūtėi lėmė paskutinis šūvis, nes sidabro medalį pasirodžiusi iškaitoje iškovojusi prancūzė Delphine Racinet finale šaudė be klaidų ir buvo pasivijusi lietuvaite. D. Gudžinevičiūtės aukso medalis — antrasis aukščiausias lietuvių apdovanojimas olimpinėse žaidynėse po nepriklausomybės atkūrimo. Pirmąjį olimpinį aukso medalį 1992 m. Barcelonos olimpiadoje iškovojo disko metikas Romas Ubartas.

* **Lietuvos boksinkininkas, kaunietis Vidas Biciulaitis** pirmadienį pirmojo rato dvikovą 5:9 pralaimėjo Rusijos boksinkininkui Kamil Džamaludinov ir pasitraukė iš tolesnių varžybų svorio kategorijoje iki 57 kg.

* **Olimpiiniame bokso turnyre** svorio kategorijoje iki 48 kg pergalę pirmajame rate iškovojo Ianas Staponičius. Lietuvos boksinkininkas sumaniai išnaudojo savo persvarą bei patyrimą ir rezultatu 9:3 nugalėjęs varžovą iš Ugandos, pateko į antrąjį ratą.

* **Lietuvos gimnastė Ju-**

lija Kovaliova kukliai debiutavo žaidynėse. Daugiakovės kvalifikacinėse varžybose ji surinko 35.999 balo ir liko 53-cia iš 97 dalyvių.

* **Cento monetos dydžio mikroschema** vos nesužlugdė olimpiados išpuodings atidarymo ceremonijos. Ilgai iekioje, technikai savaitgalį pagaliau nustatė, kodėl 8 tonų svorio taurė su olimpine ugnimi hidrauliniu keltuvas emė kilti tik po trijų minučių pauzės, o ne po 30 sekundžių, kaip buvo numatyta. Mikroschema turėjo suveikti tuo momentu, kai keli milijonai JAV dolerių kainavusių taurės su olimpine ugnimi pristvirtino prie keltuvo, turėjusio pakelti ją aukštyn prie stadiono krašto. Laimė, buvo žaibiškai sureaguota, rankiniu būdu paleista reikiama programa ir išvengta gedos prieš visą pasaulį.

KALENDORIUS

Rugsėjo 19 d.: Arnulfas, Gervinas, Januarjus, Praurime, Vilhelmina (Vile), Vyte, Zuzana.

Rugsėjo 20 d.: Sv. Andrius Kim Taegon ir Paulius Cong Hasang, kančiniai; Eustachjus, Faustas, Jolita, Tautgine, Vainoras.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

MAISTU GINKIMĖS NUO SKAUSMO

J. ADOMAVIČIUS, M.D.

Mums visiems kas nors kartais suskausta. Kitąsyk skausmas kartojasi, o kai kuriuos jis nuolat vargina per visą gyvenimą. Tyrinėtojai dabar siūlo visai naują, niekada nemegintą — tiesiog revoliucinę priemonę — tai atitinkamas maistas bei jo priedai. Maistas turi medicinišką galią, kuri jau seniai vertinama Kinijoje, Indijoje, Pietų Amerikoje ir kituose pasaulio kraštuose, o dabar paskutinių tyrimų duomenis apie maisto medicinišką galią skausmo raminiui pripažįsta ir Vakaruose dirbą tyrinėtojai.

Maistas gali mažinti skausmą. Tik pasirinkti tinkamą ir priedus prie jo, žinoma, juos paruošus skaniausiam kšniui. Tai nėra pasaka, kaip daugelis manytų, bet tvirtinimas, besiremiam naujų, labai žinomų mediciniškų centruose dirbančių tyrinėtojų atliktų tyrimų duomenimis.

Kiek anksti buvo susekta, kad maistas veikia prieš skausmą, net ir labai stiprų. Tas iššaukė bandymus ir kartais prieštaraujančias teorijas. Tyrinėtojai energingai ėmėsi darbo su savanoriais. Po eilės metų tyrimų, atmetimų ir pagerinimo prieita prie nuostabaus — tiesiog revoliucinio galvojimo apie skausmą: tyrimų duomenys rodė ne tik magišką maisto jėgą skausmo malšinimui, bet ir kaip ji panaudotina.

Čia mes susipažinkime su tuo skausmą malšinančiu maistu.

Mityba ketveriopai ramina skausmą: 1. mažina žalą sužeidimo vietoje; 2. vėsiną kūno uždegiminį reagavimą; 3. ramina skausmą sukeliančius nervus; 4. veikia smegenis, idant jie taip nebūtų jautrus skausmui.

Svarbiausia skausmą raminti veikia priklausau nuo skausmą sukeliančios priežasties. Sirgdamas sąnare — artritu, liaukis toliau žalojęs sąnari, o su juo ir skausmą. Jei vargina vėžio sukeltas skausmas ar krūtinių gėla — rinks tokį maistą, kuris malšina patią ligą, tą skausmą sukeliančią. Jei vargsti dėl rožėles (shingles), ar cukraligės sukeltų nervų skausmo — reikia sutvarkyti nervus. Jei nuolat skauda stėnas, galvą, vidurius — ir nori atsikratyti tokio vargo — tam tikras maistas gali palengvinti visa tai.

Naujienybė stėnų skausmo tvarkyme

Aišku, visi nė negalvosite, kad stėnų skausmas turėtų ryšį su maistu. Visi žinome, kad jėse skausmą sukelia prispausti nervai, raumenų ir raiščių pertempimas, sužėdimas ir minkšti kaulai. Ir tai jau viskas, mes manome, ir gydėmės stėnų skausmus prieš uždegimą vaistais, siliima, ramybe, mankšta ir dažnai operacija. Kas blogiausia, jėg mokslėški tyrimai nurodo, kad visi tokie gydymai daugeliui nepadedą.

Todėl tyrinėtojai ėmėsi skaudamų stėnų nuodugnėnio tyrimo ir susekė, kad tarp stuburkaulinės pagalvės (disko) susidevėjimas (degeneracija) leidžia stuburkauliams spausiti nervus ir tarpusavyje trintis, sukeliant skausmą stėnėse.

Čia nieko naujo, visi žinojėme, kad spaudžiami nervai ir besitrėnė stuburkaulėi vargina stėnas. Bet kas nauja — tai susekėmas, kodėl tos tarp-

stuburkaulinės pagalvės susinešėja — degeneruojasi.

Čia ir yra šuo pakastas. Pora arterijų aprėpina kiekvieną slankstėlį maistu. Kai jos priskrėnta — be maisto slanksteliai ir jė pagalvės nyksta, kaip ir kiekviena kūno dalis, negaudama kraujo taip elgiasi.

Susekta, kad vienas iš dešimties Vakarėse gyvenančių turi gerokai pažėngusį arterijų užblokovimą, net dvidešimties metų sulaukęs. Taip! Nė per plauką kitaip.

Ta žinia tegul nestebina Tamstų, nes ir kaulų gydymai — ortopedai iki šiol nežinojė, kad stėnų arterijų užblokovimas naikina tarpstuburkaulinės pagalvės. Iki šiol buvo žinoma, kad toks arterijų užblokovimas žudo širdį, smegenis, inkstus, kojas.

Dabar jau visiems aišku, kad, prašalinus tų arterijų užblokovimą stėnėse, gerinama kraujotaka jėse, užlaikomos pagalvės ir šalinami skausmai stėnėse.

Dr. Dean Ornish įrodė, kad maistu prieš sklerozę galima atskrėrinti arterijas. Įsivaizduokime tokią pagalbą milijonams stėnininkų ir kitiems milijonams kandidatų į stėnininkus — ir mūsų džiaugsmas vėrsis iš kraštų.

Dr. Antanas Černikis (kairėje) ir dr. Vladas Vaitkus Floridoje.

„GALIME NE TIK LAISVAI GALVOTI, BET IR VEIKTI“

Šiais žodžiais dr. Antanas Černikis pasveikino savo kolegą, susirinkusius į pirmąjį Lietuvos Stomatologų kongresą, Druskininkuose, 1993 m. gegužės mėn. Dr. Černikis buvo tuo metu tik neseniai suorganizavusios Lietuvos Stomatologų sąjungos pirmininkas. Apie tą jauną, gabų stomatologą, pirmąjį Lietuvoje apgynusį disertaciją dantų implantologijos srityje ir gavusį daktaro laipsnį, bei prof. dr. Čepulio vadovybė kartu su dr. Surovu atlikusį pirmąją dantų implantaciją, ne tik Lietuvoje, bet ir buv. Sovietų Sąjungoje, daug girdeėjau iš dr. Vaitkaus, stomatologo, gyvenancio JAV-se. Kai šiais metais dr. Černikis lankėsi pas Oną ir dr. Vladą Vaitkus Jūno Beach, Floridoje, turėjau progos su juo susipažinti ir pasi-

kalbėti apie Lietuvos stomatologus, jų pasiekimus, problemas ir viltis ateičiai. Iš dr. Černikio sužinojau labai įdomią, tiesiog neįtikėtiną, dantų implantologijos atsiradimo istoriją Lietuvoje, kuri turėtų būti įdomi visiems lietuviams, nes jėnai parodo, koks sunkus buvo jaunų lietuvių vertinimas ir Vakarų pasaulio mokslinius pasiekimus, kiek dar-

bo ir užsispyrimo reikėjo įdėti, norint praplėsti savo profesijos horizontus. Ir, aišku, malonu buvo sužinoti iš dr. Černikio, jėg jo profesijoje didelį vaidmenį suvaidino svetur gyvenę lietuvių stomatologai, ypač dr. Vaitkus, kurį dr. Černikis vadina savo mokytoju.

Dr. Černikis yra 47 metų amžiaus, gimė Kelmėje, taigi, žemaitis. Baigęs gimnaziją, pasiryžo studijuoti stomatologiją Kaune. Nelengvas tai buvo kelias jaunam studentui, nes tėvai negalėjo daug padėti, ir dr. Černikui kartais tekdavo užsidirbti pinigų pragyvenimui, iškraunant vagonus Kauno geležinkelio stotyje, nors sovietų laikais tai buvo nelegalu.

Dr. Černikis 1978 m. baigė Kauno Medicinos instituto Stomatologijos fakultetą. 1988 m. jis apgynė disertaciją dantų implantologijos srityje ir gavo daktaro laipsnį. Šiuo metu dr. Černikis turi privačią bendros dantų gydymo ir implantacijos praktiką Kaune. Žmona yra inžinierė, šėnėse auga du sūnūs ir dukra.

Dr. Černikis pasakojo, jėg per 10 Lietuvos nepriklausomybės metų stomatologij

padaryta didžiulė pažanga. Atsivėrus keliams į Vakarus, Lietuvos stomatologai gali išvykti į užsienį mokytis ir tobulintis, stebėti kaip dirba jų kolegos kituose kraštuose, išgyti naująsias aparaturą. Į Lietuvą atvyksta daug užsienio stomatologų specialistų, yra organizuojami įvairūs seminarai ne tik universitetuose, bet ir privatiems gydytojams. Atvyksta ir lietuvių stomatologai iš užsienio, ir padeda savo kolegoms kiek tik gali.

Šiuo metu Kauno Medicinos universiteto Stomatologijos fakultetas bendrauja su Italijos, Norvegijos, Švedijos, Olandijos, Vokietijos, Kanados ir JAV stomatologais. Iš lietuvių, jis bendrauja su prof. N. Remeikiene, dr. R. Povilaiciu, dr. L. Ragu, dr. Akstiniu ir dr. Vaitkumi.

Lietuvoje šiuo metu praktikuoja apie 2,000 stomatologų. Stomatologus ruošia Kauno Medicinos ir Vilniaus universitetų stomatologijos fakultetai. Kaune kasmet priimama apie 70-80 studentų, Vilniuje — 15 studentų. Konkurencija patekti į stomatologijos fakultetą yra nepaprastai didelė ir, išlaikius reikalingą egzaminus, patenka tik patys geriausi.

Konkrencija yra ir stomatologų tarpe, nes, kaip ir kitoje šalyse, visi veržiasi į miestus. Daug stomatologų stengiasi išgyti savo kabinetus, nors tai yra įmanoma tik skolinantis pinigus iš giminių, ar iš bankų. Dabar jau gan didelis skaičius stomatologų Lietuvoje turi savo kabinetus, kur pacientams teikiama aukštos kvalifikacijos pagalba. O kita dalis stomatologų dirba valstybinėse įstaigose ir klinikoje, kur teikiama būtina pagalba.

Lietuvos stomatologų organizavimosi pradžia reikia laikyti 1991 metus, kai pavasarį buvo atkurta Lietuvos Stomatologų sąjunga, kuri savo pirmąkartė laikė Lietuvos Dantų gydytojų sąjungą, gyvavusią nepriklausomoje Lietuvoje iki II pasaulinio karo. Dr. Černikui teko dvejus metus vadovauti Lietuvos Stomatologų sąjungai, kai brenė, išėjo ryšių su užsieniu, ruošė įvairius seminarus ir suvaizavimus. 1993 metais buvo suorganizuotas pirmasis Tarptautinis stomatologijos kongresas Druskininkuose. Šiuo metu Lietuvos Stomatologų sąjunga vadovauja antrai kadencijai išrinktas dr. Gintaras Juodžvaldis iš Kauno. Yra draugijos ir pagal specialybes, pvz., bendrosios praktikos, ortodontų, ir t.t. Stomatologų žurnalas „Stomatologija“ išėina keturis kartus į metus. Jame spausdinami įvairūs profesiniai straipsniai ir naujausia informacija apie stomatologijos techniką. Žurnalas dažnai bendradarbiauja ir

svetur gyvenę lietuvių stomatologai. Štai, paskutiniame „Stomatologijos“ numeryje yra išspausdintas dr. Černikio su dr. Vaitkum straipsnis „Dantų implantacijos higienos klausimais“.

Dr. Černikis su dr. Vaitkum pirmą kartą susitikę 1993 metais, per Tarptautinį stomatologų kongresą Druskininkuose, nors laisvais jie sėrašinėjė jau 10 metų. Ir čia prasidėda ta neįtikėtina dantų implantologijos atsiradimo istorija Lietuvoje. Ji prasidėjo 1974 metais, kai pas dr. Vladą Vaitkų JAV-se apsilankė gydytojas iš Lietuvos, krūtinių chirurgas dr. Edmundas Bagdonas. Jis atvežė dr. Vaitkui linėkėjimui nuo stomatologo prof. dr. Čepulio. Dr. Vaitkus parašė prof. Čepuliui laišką, kuriame aprašė paskutines stomatologijos naujėnas, apėrašė 1967 m. dr. Leonard Lincon New York'e atliktą pirmąją dantų implantaciją, kuri Amerikos stomatologijoje buvo laikoma persilaužimu į modernią stomatologiją. Jėdu pradėjo susirašinėti, keistis informacija, aišku, labai atsargiai, be jėkių asmeninių žėnių. Prof. dr. Čepulis, naudodamasis dr. Vaitkaus siunčiamą per laisėus informaciją ir literatūrą, išėido „Metodines dantų implantacijos rekomendacijas“, per kurias dr. Černikis susipažino su dantų implantologija. 1981 m. dr. Černikis pradėjo tiesiogiai susirašinėti su dr. Vaitkum. Dr. Černikis kas mėnesį parašėdavo dr. Vaitkui laišką su maždaug 10 klausimų apie dantų implantaciją, išėildavo jam neaiškias problemas. Po kėliu savaėių gaudavo iš dr. Vaitkaus laišką su atsakymais ir klausimais. Dr. Vaitkus labai išsamiai aprašėdavo implantacijų procedūras, vartojamus įrankius, duodavo įvairiausių patarimų, aprašėdavo stomatologų suvaizavimus, siūsdavo stomatologinę literatūrą. Kartais laiškai būdavo apdraskyti, kartais vėluodavo, literatūra dingdavo, tačiau susirašėnėjimas nenutrūko.

1981 m. prof. dr. Čepuliui vadovaujant, dr. Černikis su dr. Surovu atliko pirmą implantacijos operaciją Lietuvoje ir visoje buv. Sovietų Sąjungoje. 1982 m. Kaune, Akademėnėse klinikoje, dabar Universitetinėse klinikoje, buvo įsteigta eksperimentinė dantų implantacijos laboratorija ir buvo pradėti ruošti implantacijos specialistai. Iš visos buv. Sovietų Sąjungos ir Baltijos valstybių atvažiudavo gydytojai ir dantų technikai į Kauną vieno mėnesio implantacijos kursams, o kartais kitų valstybių stomatologai atvykdavo su savo pacientais į Kauną.

Dr. Černikui teko lankytis Latvijoje, Estijoje bei kitose valstybėse ir mokytis vietinius stomatologus dantų implanta-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvėtimų už prenumeratą nesuėiname. Prie pavardės ir adreso, siūsdami laikrąstį patymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpinis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimkešis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadienis nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadienis nedirba.
- Redakcija už skėlimų turinį neatsako. Skėlimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, kė nora skėlbt.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuėiūrą. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiikyti kopijė.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai. 4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL. Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 598-8101. Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D. KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave. Chicago, IL 60652. Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL. 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. (708) 598-4055. Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C. Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbame lietuviškai. 6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6 Chicago, IL 60638. Tel. 773-229-9955. Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D. AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue Joliet, IL 60435. Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS DR. PAUL KNEPPER AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

166 E. Superior, Suite 402 Valandos pagal susitarimą Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D. Akijų ligos / Chirurģija

9630 S. Ridgeland Ave. Chicago Ridge, IL 60415. Tel. 708-638-6622. 4149 W. 63rd St. Tel. 773-735-7709

* Vilniuje, Sudėrės žydų kapinėse, išnėkintas mirties bausmė nubausto buvusio nusikaltėlių gaujos „Vilniaus brigada“ vadeivos Boriso Dekanidzės kapas. Kapinės priežiūrinės bendrovės direktorius policijai pranešė, kad nuo B. Dekanidzės antkapinio paminklo nulaužtos visos raidės ir išrauti kapą puošę augalai. B. Dekanidzė 1995 m. buvo įvykdyta mirties bausmė už dienraščio „Respublika“ žurnalisto Vito Lingio nužudymo organizavimą. B. Dekanidzė buvo paskutinis, kuriam įvykdyta mirties bausmė Lietuvoje iki jos panaikinimo. (BNS)

* Del lietingos ir šaltos vasaros, palyginus su pėnai tuo pačiu laikotarpiu, beveik visų gėivių gėrimų imonių pardavimai gerokai nukrito. Iki šiol stipriai lenktyniauvėsi tarpusavyje bendrovės, dabar kuria planus, kaip išlaikyti jau turimas pozicijas gėrimų rinkoje. (Ela)

Dalia Augūniė

„Kultūros barose“ (2000. 05) Romualdas Grigas rašo: „Akivaizdus paradoksas: Lietuvos valstybingumą atkurti 1990 metais sujudo vos ne visa lietuvių tauta, vildamasi ne tiek ekonominių, kiek politinių laisvų, taip pat ir savo autentiškesnės savieigos. Bet tikrovė pasirodė piktesnė, ekonominė ir politinė laisvė nedavė laukiamų vaisių, o valstybės bei tautos gyvenime vis gilesnės šaknis ėmė leisti supranacionalistinės (antitautinės) ir kosmopolitinės (tautiskumo nepripažįstančios, atvirai jį ignoruojančios) struktūros, ir tapo akivaizdus, net spartėjantis, tautinės sąmonės ir savimonės nykimas.“

„Paradoksaliai todėl, kad ne svetimieji, bet jau patys lietuviai sąmoningai ar ne palaikė ar net skatina panašias tendencijas... Ir tikrai nebe populiaru tampa kalbėti apie tautą ir gyvybiškuosius, egzistencinius interesus, apie tautiškumą, tautines orientacijas, nebent būtų siaurame bendraminčių būrelyje... vos ne kaip sovietmečiu...“

„Apmądžiausia, kad kokia kosmopolitinė (reikšini vadiname tikru jo vardu), jau savo namuose formuojama, nuostata pakankamai ryški universitetuose — pagrindiniuose jaunimo ugdymo židiniuose ir kvalifikacijos specialistų rengimo kalvėse. Tai pasireiškia ir dėstomų dalykų parinkimu bei jų turiniu, ir gausėjantių statutučių metu, ir organizuojamų konferencijų tematikoje (siekiami jose vartoti tik anglų kalbą), ir vadovėlių leidyboje, kuriuose „velti ieškotumė... bent kiek išplėstos tautos sąvokos. Tokios sąvokos tuose vadovėliuose nėra... Nerasime tuose vadovėliuose ir tokio, rodos elementaraus, dalyko kaip tautos — valstybės suvereno pozicijos paaiškinimo... Aiškiai regime, kad valstybė ir jos sukosmopolitinis, suburokratizmo supratimo aiškintojai pamiršta, jog ne valstybė yra tautos suverenas, bet atvirkščiai — tauta yra valstybės suverenas, valstybių, kuri privalo užtikrinti jos prigimtinę teisę, ir pirmiausia pati pagrindinė teisė — teisė į fizinių išlikimą...“

Ilgokas ištraukas čia perdeviau dėl to, kad nustebau „Kultūros barose“ toki rašinį radęs, nes aplamai žurnalas kaip tik šiose ištraukose minimą antitautiškumą (autorius vadinamą kosmopolitizmu), tautos nepaisymą ir puoselėja. Tai labai ryšku šio žurnalo atrodančiuose aukštos

mokslinės kokybės straipsniuose — kalnai kitatautiškų lietuvių kalbos teršalų, ir, rašini noredamas bent kiek nuodugniau suvokti, turi jį „išsi-versti“ lietuvių kalbą. Ir dar labiau tautos niekinimu įsitikini, kai „išsivertę“ rašinį, pamatai, kad jis tuščiaiduris ir nevertas nė skaityti. Nors ir mano čia minimas rašinys tų, snobizmu padvelkiančių, kitatautiškų teršalų neišvengia, bet autoriaus garbei reikia pasakyti, kad jų žymiai mažiau, o kai kurie net paaiškinti lietuviškais pakaitalais. Tik vėl, kodėl tie lietuviški pakaitalai nenaudojami iš karto, kam tų teršalų reikia? Ar autorius mano, kad be jų rašinys bus nemoksliskas, kad į Ameriką atvykusio tokio rašinio autorius ne senelio glostyti nebeprims?

Tačiau tarp daugelio tautos žlugdymo pavyzdžių, lietuvių kalbos teršimo, kaip vieno iš tautos vertybių naikimo aprašų, savo rašinyje Romualdas Grigas nemini. Tarp pagrindinių to prieštautiško nusiteikimo priežasčių straipsnio autorius pirmiausia išvėgia kai kurių Lietuvos mokslininkų prielaidą, kad modernėjant pasauliui tautiškumas yra gestantis reiškinys, nors tikrovė rodo visiškai priešingą vaizdą. „Nei šiuolaikinis žydas, nei vokiečiai, nei prancūzai, nei lenkai ar rusai nemano „laidoti“ tautiškumo, kaip kad elgiasi jų „kolegos“ lietuviai“, — teigia Grigas. Kita Lietuvos kosmopolitizmo priežastimi jis laiko ir gana gajų tautinio (ypač valstybinio) menkavertiškumo kompleksą, vergijos laikų liekaną, kurios norėdami atsikratyti, lietuviai griebiasi net amerikietiškos sampratos. Iš tikrųjų tai visiškai nevykęs sekimas, nes Amerikos (JAV) valstybė, susikūrusi be istorinės tautos, be per amžių susiklostiusios tautinės kultūros bei tradicijų, yra tik viename žemes plote įvairiais būdais susitelkusių žmonių organizacija, gyvenanti bei veikianti pagal narių pareigas ir atsakomybę aptariančių įstatymų reikalavimus. Todėl JAV yra tik pavienių narių, vadinamų pilieciais, valstybė. Tačiau kai kurie mokslininkai, savaip aiškindami tautos sampratą, ją irgi laiko tauta. Tokio tautos aptarimo ryškūs puseletojas yra Romualdo Grigo minimas JAV Cornell universiteto profesorius B. Anderson, kuriam tauta yra tik išvaizduojama, tam tikrų aplinkybių sandaroje išrandama arba sąmoningai sukurama,

33-oje mokytojų studijų savaitėje Dainavoje šią vasarą — liuanistinių mokyklų mokytojų grupelė. Penkiasdešimt metų lietuviai imigrantai Amerikoje neturėjo jokių kėblumų suvokti, kas yra jų tauta, kuriai tautinei grupei jie priklauso. O lit. mokyklų mokytojai kiekvieną šeštadienį tą suvokimą skiepijo savo mokiniams.

bendruomenė. Ir tokie, ar jam panašūs, ne kokia logika nepagrįsti, samprotavimai randa atgarsį ir Lietuvoje. Pagal šią teoriją, kai kuriems mūsų mokslininkams lietuvių tauta jau pasikeitė į Lietuvos tautą, ir jos gretas įjungiant ir kitataučius Lietuvos valstybės piliečius.

Tačiau, pagal Romualdą Grigą, ir taip galvojančius mokslininkai visgi pripažįsta, kad šalia čia ką tik aptartos, yra dar ir kita tautos samprata: tauta, kaip natūralus istorinis arba etninis vienetas. Gaila, kad tiems mokslininkams toji samprata yra tik kažkieno nuomonė, nes iš tikrųjų tai yra nenuneigiama tikrovė, kurios išryškėjimo dabinčių, jų vadinamų postmoderniuoju, laiku jie skrupulingai vengia, tautiškumo vieton tiesiog įnirtingai brudkami pilietišku. Teisingai straipsnio pabaigoje jau pats Grigas aptaria tautiškumą ir pilietišumą, nurodymams ir esminius jų skirtumus, ir reikia jį pasveikinti už drąsą išlikti į viešumą iš to jo minėto, sovietinius laikus primenančio, siauro bendraminčių būrelio ir nepajobijus kosmopolitų „nuplunksnavimo“, nes taip rašanti Lietuvoje turbūt dar nedaug. Sveikintinas ir jo priminimas, kad tautinės autentiškos išsaugojimas — tai dar įnašas į pasaulio kultūros lobyną, nes pasaulis žavus įvairių tautų, ir dar daugiau, kad: „tauta ir pilietinė visuomenė, nors ir pakankamai skirtingi socialiniai dariniai, bet taikiniai gausiai gali tarpusavyje sugyventi ir vienas kito nenaikina. Net atvirkščiai — abu „sudejęs ir krūva“ ir pats valstybės darinys įgauna pastovesnę ir turtingesnę sandarą“.

Reikšmingas, ypač dabartinio laiku, šis tautiškumą — pilietišumą aptariantis Romualdo Grigo rašinys, bet ka-

žin, ar tiek daug „filosofijos“, dargi šiek tiek patosiškos, reikėjo tokių paprastų, beveik savaime suprantamų, sąvokų aiškinimui? Bet, iš kitos pusės žvelgiant, gal ir reikia, jeigu pamirštamas pats esminis skirtumas, kad tautiškumas yra prigimtinis, tauta yra prigimtinė bendruomenė, o pilietiškas, pilietybė yra tik organizacinis darinys. Šiame R. Grigo rašinyje prigimtines vaidmuo, išskyrus vieną mažytę užuominą, kažkodėl plačiau nebuvo paliestas. Tokį klausimą nagrinėjant ir prigimtines vaidmenis išsąsą, jo aptarimas negali būti nei pilnas, nei išsamus, bet tik dirbtinis žaidimas mažai pagrįstomis frazėmis. Ar, tautinius-pilietinius santykius nagrinėdami, Lietuvos mokslininkai nenori susipažinti su svarbiausia iki šiol lietuvių išleista knyga — tiesiog studija — prof. dr. Juozo Girniaus „Tauta ir tautinė ištikimybė“, kurioje tautos prigimtines klausimas yra išsamiai aptartas. R. Grigo straipsniui naudotos medžiagos nuorodos jį neminima. O tautybės klausimas jau darosi labai opus. Lietuvai nepriklausomybę atgavus, mes, užsienio lietuviai, ypač okupanto iš tėvynės išvyti išeiviai, lietuvių tautos atžvilgiu laukėme kitokios politikos. Per visą okupacijos laikotarpį skrupulingai bandė išlaikyti lietuvių, teisingiau — lietuvių tautos dalį už Lietuvos ribų, aukoję jai laiką, laisvalaikį ir net atostogas, darbą bei lėšas, dėl to sukūrę lietuviško švietimo bei tautinio auklėjimo sistemą — mokyklą, stovyklą, jaunimo organizaciją, uždaviniai vykdyti susiorganizavę į vieną bendrą Pasaulio lietuvių Bendruomenę, dabar matome, kad, pagal Lietuvai vadovaujančią „aukštuomenę“ — dešinę ir kairę, mes dirbome beprasmiškai, nes tas mūsų tau-

tinis darbas pilietinė visuomenė kuriantis vadovams tampa visiškai nereikalingas. Nereikalingas todėl, kad Lietuvai nereikalinga ne jos paties tautinė visuomenė. Kur tokiu keliu vedama Lietuva nueis?

ANTISEMITINIAI PASIREIŠKIMAI

Jungtinės Valstijos pastebi religinių įsitikinimų laisvę Lietuvoje, tačiau nerimauja dėl gausėjantių antisemitinių pareiškimų.

Anot 2000 metų Tarptautinės religinės laisvės pranešimo, kurį parengė JAV Valstybės departamento Demokratinės žmogaus teisių ir darbo reikalų biuras, Lietuvos Konstitucija užtikrina religijos laisvę, ir vyriausybė praktiškai įgyvendina šią teisę.

Kasmet rengiamos studijos apie religijos laisvę įvairiose pasaulio valstybėse, Lietuvai skirtame skyriuje išsamiai apibūdina Lietuvoje tikybą reglamentuojančių teisės aktų, valstybės pripažintų ir netradicinių religinės bendruomenės.

Anot pranešimo, tarp daugumos religinių bendruomenių vyrauja santarpi, nors religinių mažumų atstovai kartais patiria netoleranciją ir įžeidimus.

Pasak pranešimo, 1999 metais Lietuvos žydų bendruomenė buvo susirūpinusi dėl antisemitinių pasisakymų, nuskambėjusių iš politikų lūpų. Pranešime pabrėžiama, kad šių metų balandį Kauno meru išrinktas politikas, „pagarsėjęs antisemitiniais ir įžeidžiančiais žyds bei užsieniečius pasisakymais“. Turima galvoje Lietuvos laisvės sąjungos vadovas Vytautas Štuskas.

(BNS)

Sunku patikėti, kad tai tik sutapimas

Olimpiada — pasaulinio masto renginys, į kurį dėmesį atkreipia net ir visiškai nesidomintys sportu. Tai tautinio pasididžiavimo, margo šurmulio, tarptautinio bendradarbiavimo spektaklis, prieš kurį visi kiti renginiai tarytum nublunka. Olimpiadon susirenka ir draugai, ir priešai, laikinai palikę ginklus ir nesantaikas „už durų“.

Tokia jau olimpiadų tradicija — nuo senosios Spartos ir Atenų laikų. Nors ne visada pavykdavo tą taikos ir bendradarbiavimo dvasią išlaikyti, nors ne kartą pasaulio diktatoriai stengėsi olimpinį žaidynių progas panaudoti savo siekiams (ką mėgino ir Hitleris 1936 m. olimpiadoje Berlyne, nors Amerikos negrui Owens pavyko nacišką „arijų rasės pranašumą“ savo greitomis kojomis nunešti). Vis tik olimpiados sąvoka pasiliko skaidri, nepaisant vieno kito korupcijos (pvz., Salt Lake City miesto savivaldybės kyšininkavimas, siekiant laimėti vietos žiemos olimpiadai parinkimo varžybas) ar kitokio šešėlio brūkštelėjimo.

Sidnejuje (Sidney, Australija) praėjusios savaitės penktadienį prasidėjo XXVII vasaros olimpinės žaidynės. Idomu, kad ši kartą per 40 proc. dalyvių yra moterys, kurioms senovėje buvo draudžiama net stebėti olimpinius žaidimus, o „moderniais laikais“ juos atgaivinus (1896 m.), moterys atleis negalėjo varžytis. Ši kartą 60 iš maždaug 200 atidarymo eitinės žygiavusių veliavnešių buvo moterys. Moteris, viena žinomiausių Australijos aborigenų, įnešė į stadioną ir uždegtą olimpinę ugnį.

Vadinasi, nuo anų laikų gerokai pažengta į priekį. Bet ar tikrai? O gal tebegalioja kažkieno nustatytos ribos, kas gali būti parodytas, ar paminitas, kas ne? Net prie geriausių norų, sunku patikėti, kad jau trečioje (po sovietų imperijos žlugimo) olimpiadoje iš atidarymo parodo netikėtai pranyksta Baltijos valstybių parankiai eiseną pertraukiant reklamomis. Keistai nuskambėjo ir komentarai prie kai kurių kitų, prieš dešimtmetį iš sovietų okupacijos išsilaisvinusių šalių, kad tai „buvusi sovietų respublika“ (former Soviet Republic). Nejaugi NBC žurnalistas tokie naivuoliai, kad nežino jų dabartinio statuso? O gal tai apgalvotas komentaras?

Dar būtinai paminitai viena nepaprastą įvykį: tai Pietų ir Korėjos dalyviai, žygiavę po vieną veliava (jā nešė vyras ir moteris iš abiejų Korėjos dalių). Susikibę rankomis, vieningai jie pragygiavo pro entuziastingai plojančią žiūrovų minią. Tai buvo akivaizdus susitaikymo ženklas, arba jo pradžia, davusi vilties, kad ir šios dvi Korėjos pusės, politinių ideologijų padalintos nuo maždaug 1945 metų, netrukus galbūt bus sujungtos.

O mes juk „grįšime į Australiją“, kai šių metų pabaigoje ten vyks Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas. Ir niekas netrukdyms mums jį pasižiūrėti, jam skirti dėmesio, nebent tik mes patys...

Rudžio žodžiais, Sibiro tremtinių atžalynas. Čia dabar gyvena ir mokosi 250 daugiausia iš Sibiro kitų Rytų kraštų suvaziuojantys vaikai. Net tie, kurie į pirmos klases suola sėda ne žodžio nemokėdami lietuviškai, savo tėvų ir protėvių kalbą išmoka per metus. Vieni, dar nebaigę 12 klasių, grįžta į Rytų šalis, savo tėvams veždami jų primirštą

Lietuviai, suprantama, vėl jautėsi nusivylę, įžeisti, pikti. Kai kurie mūsų tautiečiai, ypač jaunesnieji, savo jausmus netruko išreikšti šio TV kanalo vadovybei — protesto laiškais, skambučiais, internetu (jei norite prie protestų prisidėti, pasinaudokite adresais ir numeriais, spausdinamais šios dienos paskutiniame puslapyje). Juo labiau, kad dėl laiko skirtumo Australijos žemynė atidarymo iškilmės buvo anksčiau įrašytos į video juostą, tad reklamų tarpus buvo galima bet kur padaryti arba eiseną po reklamų vėl sujungti ties nutraukta vieta. Tiesa, protestai TV kanalui pasipylė ir prieš ketverius metus, po Atlanta, GA, vykusios vasaros olimpiados, bet, atrodo, tas nedaug padėjo. Kai tik vienas TV kanalas turi monopolį, žiūrovams gali pateikti, ką nori.

Jeigu valandėlei nustumtume šalin kartelį, kilusį dėl Lietuvos olimpiečių praleidimo, vis tik atidarymo programa ir atletų parados nestokojo nuostabių akimirkų. Pati meninė dalis galėjo būti daug trumpesnė, nesukmėšant į ją viską, kas tik į kieno vaizduotę pasibelde. Bet čia ne vien Australija kaltintina. Ne kartą ir ankstesni olimpiadų atidarymo programos buvo perkrautos „įvairybėmis“.

Penktadienio ceremonijos pagrindinė mintis: susitaikymas. Daug dėmesio skirta Australijos aborigenams, kurie dar tebesijaučia skriaudžiamais, diskriminuojami, laikomi „antraeiliais pilieciais“. Išpūdingos buvo jų kaukės, šokiai, tradicijos, tikėjimai, dalyvaujant daugiau kaip tūkstančiui vyrų ir moterų, atvykusių iš visos Australijos.

Dar būtinai paminitai viena nepaprastą įvykį: tai Pietų ir Korėjos dalyviai, žygiavę po vieną veliava (jā nešė vyras ir moteris iš abiejų Korėjos dalių). Susikibę rankomis, vieningai jie pragygiavo pro entuziastingai plojančią žiūrovų minią. Tai buvo akivaizdus susitaikymo ženklas, arba jo pradžia, davusi vilties, kad ir šios dvi Korėjos pusės, politinių ideologijų padalintos nuo maždaug 1945 metų, netrukus galbūt bus sujungtos.

O mes juk „grįšime į Australiją“, kai šių metų pabaigoje ten vyks Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas. Ir niekas netrukdyms mums jį pasižiūrėti, jam skirti dėmesio, nebent tik mes patys...

arba visai prarastą lietuvišką kalbą. kiti stoja į Lietuvos aukštąsias arba kitas mokyklas. Tik kazin kokiais sumetimais seimo posėdžių dienomis stambiausias Vilniaus dienraštis „Lietuvos rytas“ skambiai sušuko, esą „Lietuvos namai“ — per sunki našta Lietuvos biudžetui, tuo suglumiant ir papiktinant į seimą suvaziavusius PLB atstovus. (B.d.)

Lituanistinio švietimo posėdyje Karaliaučiaus krašto mokytoja A. Bursteikienė (kairėje) ir Punksio lietuvių kalbos mokytojas A. Uzdila.

Algimanto Žižūno nuotr.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS STIPRYBĖ

ALGIMANTAS A. NAUJOKAITIS

Nr.4

Vienoje iš seimo rezoliucijų sveikinamas „Pasaulio Lietuvių“ žurnalas, esantis svarbia jungtimi tarp kraštų LB ir ji būtina toliau leisti bei gerinti, LB prašomos šį žurnalą prenumeruoti ir finansiškai remti.

Beje, naujasis Belgijos LB pirmininkas D. Oliškevičius susidomėjo čia dar mažai žinomu užsienio lietuvių dienraščiu „Draugas“, pasiteiravo apie prenumeratos sąlygas. Meliai išpildžiau jo prašymą, įteikdamas Lietuvoje tik ką gautą „Draugo“ laidą. Peržvelgęs ją, A. Oliškevičius pasakė, kad tai dėmesio vertas laikraštis ir bendruomenės valdybą jį užsiprenumeruos.

Mokykla — tautinės dvasios židinys
PLB seimas nuosekliai ap-

tarė liuanistinio švietimo paieškimus ir rūpesčius, tam skirdamas net tris posėdžius. Pradedant svarstymus apie išeivijos mokyklų tikslus ir siekius, PLB švietimo komisijos pirmininkė R. Kučienė pasakė:

— Lituanistinių mokyklų, lietuviško švietimo institucijų tikslas — kiekvienam vaikui sudaryti sąlygas mokytis ir lietuvių tarpe bendrauti lietuviškai. Kokie mokyklų už Lietuvos ribų siektiniai? Tai auklėti jaunąją kartą sąmoningais lietuviškais, išmokyti juos lietuviškai skaityti, rašyti, kad pamėgtų lietuvių kalbą ir jos raštą, supažindinti su lietuvių tautos istorija, geografija, papročiais, tradicijomis ir kad jaunoji išeivijos karta išlaikytų lietuviškumą. Todėl lietu-

vių bendruomenių, jų pirminių uždavinių — vietovėse, kur yra prieauglis, steigti liuanistines mokyklas.

Iš daugelio posėdžiuose kalbėjusiųjų susidarė išpuolis, kad tiek Rytų, tiek Vakarų kraštuose tai įvykdyti stengiasi kas kiek gali. Iš seime kalbėjusiųjų bene kelių dešimčių įvairių kraštų atstovų turbūt ne vienas neapsiejo be žodžių mokykla, mokyklėlė, fakultatyvas, kursai, net lietuviškas vaikų darželis... Karaliaučiaus krašto atstovų duomenys rodo, kad liuanistiniam švietimui čia pagaliam pralaužti stori, šalti ledai — veikia net 29 mokyklos vienetų, tegul ir prisiglaudusių prie rusakalbės mokyklų — dieninės, parapijinės mokyklos, lietuvių kalbos ir etnokultūros fakultatyvai, net Karaliaučiaus 47-ojo vaikų darželio lietuviukų grupė. Vietinė valdžia tam buvo abejinga — viskas padaryta išeivijos ir Lietuvos organizacijų paramos dėka. Karaliaučiaus krašto mokytoja A.

Bursteikienė iš seimo tribūnos visų krašto pedagogų, tėvų ir vaikų vardu išreiškė nuosirdžią padėką šiems remėjams: Mazosios Lietuvos fondo atstovei Lietuvoje R. Mačiūnienei, Lietuvių fondui, jo vicepirmininkui S. Barui, A. Razmienei, PLB švietimo komisijai ir jos pirmininkei R. Kučienei, o taip pat V. Kučui, R. Grigaliūno fondui, Mazosios Lietuvos lietuvių draugijai bei jos pirmininkui V. Trumpionui.

Daugelis kitų bendruomenių eina JAV lietuvių pramintu taku — steigia sekmadienines ir savaitgalio liuanistines mokyklas, kurių daugelis, pasak JAV LB Krašto valdybos pirmininkės R. Narušienės, šiemet pažymi savo 50-metį. O Australijos lietuvių delegatas V. Baltutis pasakė, kad jis, baimindamasis, jog Adelaidėje gyvenantys tėvynainiai visiškai nenutautėtų, emėsi lietuvių kalbos mokyti suaugusius.

Gero įvertinimo seime susilaukė Vasario 16-sios gimnazijos Huetttenfelde, Vokietijoje. Tai vienintelė gimnazija, galinti telkti ir mokyti įvairių kraštų lietuvių — ne tik iš Vokietijos, bet iš JAV, Argentinos, Brazilijos, kitų šalių, kur menkas liuanistinių mokyklų tinklas. Pasak Tautinių mažumų ir išeivijos departamento direktoriaus R. Matuzo, ši gimnazija, vadovaujama patyrusio pedagogo A. Šmito, rodo naujas aukštumas kitų kraštų liuanistiniam švietimui — ugdyti ne tik tautiškai nusiteikusių, bet ir pasaulinę kultūrą suvokiantį žmogų. Čia mokiniai supažindinami tiek su vokiečių, tiek ir su krašto kultūra. Vien todėl Vasario 16-sios gimnazija pelnė Vokietijos valdžios ir visuomenės pagarbą bei pripažinimą.

Kitas liuanistinio švietimo šviestulys yra Vilniuje — tai Lietuvos valstybinė institucija ir išeivijos remiama vidurinė mokykla „Lietuvos namai“ arba, jų direktoriaus A.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

PAŠVENTINTA TILŽĖS KATALIKŲ BAŽNYČIA

2000 metų rugpjūčio 20 dieną buvo iškilmingai pašventinta Tilžės katalikų bažnyčia.

1851 metais Tilžeje buvo pastatyta neogotikinio stiliaus bažnyčia, o 1888 metais bokštas. 1940 metais Tilžės dekanato centrui priklausė 2.300 katalikų.

Dar 1982 metais tebestovėjo per antrąjį Pasaulinį karą apgriauta Tilžės katalikų bažnyčia. Tuometinės valdžios užsakymu, kariškiai prieš 17 metų įvykdė eilinį vandalizmo aktą — apsukę plieniniais lynais, tankais nuvertė bažnyčios varpinės bokštą. Bet liko bažnyčios pamatai, ant kurių šiandien iškilo naujos — modernaus stiliaus bažnyčios mūras. Katalikų bažnyčios sklypo atgavimo ir atstatymo iniciatoriais buvo — pirmasis pokario katalikų kunigas Karaliaučiuje Anupras Gauronkas bei Tilžės lietuvių katalikų parapija, vadovaujama Vincento Helgos, Danutės ir Algio Norušų šeimos. Šie žmonės įdėjo daug pastangų, kad būtų įregistruota parapija bei suteikta teisė atstatyti bažnyčią. Parapijiečiai rankomis atkasė bažnytelės pamatus, dirbo pačius sunkiausius darbus. Tik vėliau į pagalbą atėjo Alfonso Augulio vadovaujama vilniškė statybos direkcija „Kraštiečiai“. Bažnyčią projektavo Gediminas Jurevičius ir Stasys Juška, statybas pradėjo Šiaulių statybos bendrovė „Akmena“, vėliau tęsė ir darbus užbaigė Marijampolės „Statybos ritmas“. Statybos darbus finansavo Lietuvos Respublikos Vyriausybė, mėcenavo JAV lietuvių katalikų parapijos, tikintieji iš Vokietijos.

Rugpjūčio 20 dieną į Tilžę sugrįžo 6 autobusai su svečiais iš Lietuvos, Baltarusijos, Ukrainos, JAV, Kanados, Australijos, Vokietijos. Bažnyčios atidarymo iškilmes pradėjo Tilžės Kristaus Prisikėlimo parapijos klebonas kunigas dekanas Andrius Eidintas. Simbolinė atidarymo juosta perkirpo Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie LR Vyriausybės generalinis direktorius dr. Remigijus Motuzas, o išlikusių senųjų bažnyčios raktų atrakino Rusijos Europinės zonos Katalikų bažnyčios arkivyskupas Tadas Kondrasevičius. Bažnyčios atidarymo iškilmėse dalyvavo

Pasaulio lietuvių vyskupas Paulius Antanas Baltakis, Telšių vyskupas Antanas Vaičius, vyskupas Juozas Kaušas, Lietuvos Evangelikų liuteronų vyskupas Jonas Kalvanas, kiti aukšti dvasininkai. Į šventę atvyko Rusijos Užsienio reikalų ministerijos atstovas Karaliaučiaus srityje Artūras Kuznecovas, srities administracijos tautinių mažumų skyriaus vedėjas Genadijus Melnikovas. Kultūros valdybos viršininkas Andrejus Popovas, Tilžės miesto vicemeras Vladislavas Jarocas, kiti aukšti srities pareigūnai ir politikai. Lietuvos Respublikos delegacijai vadovavo Seimo pirmininkas profesorius Vytautas Landsbergis. Delegacijoje, be jau anksčiau minėto Tautinių mažumų ir išeivijos departamento direktoriaus dr. R. Motuzo, atvyko Kultūros ministras Arūnas Bekšta, Marijampolės apskrities viršininkas Kostas Jankauskas, Vilniaus arkikatedros bazilikos didysis choras, Tauragės tremtinių choras, Vilniaus urėdijos ansamblis, X Pasaulio lietuvių Seimo dalyviai iš įvairių šalių, žurnalistai, na, ir gausus būrys vietos lietuvių.

Bažnyčios atidarymo iškilmės truko 5 valandas. Ypatinčiai įsiminė skambius ir uždegant Rusijos Europinės dalies Katalikų arkivyskupo Tado Kondrasevičiaus pasakytas pamokslas 7 kalbomis (rusų, lietuvių, lenkų, baltarusių, ukrainiečių, vokiečių ir anglų).

Šalia gražuolės bažnyčios stovi dabar remontuojamas buvusios klebonijos pastatas, dar visai neseniai vietos valdžios naudotas kaip venerologinė ligoninė. Po remonto šis dviejų aukštų pastatas bus naudojamas krašto lietuvių bendruomenės reikmėms. Tikimasi, kad čia įsikurs lietuviška sekmadieninė mokykla, veiklą vystys Tilžės Vydūno bei „Birutės“ lietuvių kultūros draugijos, bus susirinkimų sale, kur dienos metu veiks ir labdaringa parapijos valgykla. Tikimės, jog šie Dievo ir lietuvių tautos namai pasitarinaus dvasiniam ir tautiniam mūsų krašto atgimimui.

Sigitas Šamborskis
Karaliaučiaus srities lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkas

GIEMIŲ ŠVENTĖ „KRISTUI GIEDA LIETUVA“ VILNIUJE

Liepos 2 d. Vilniuje, Trijų Kryžių kalno papėdėje. Kalnu parke, surengta giesmių šventė „Kristui gieda Lietuva“, skirta Didžiajam krikščionybės jubiliejui. Šventėje dalyvavo apie 143 neprofesionalūs bažnytiniai vaikai, jaunimo ir suaugusiųjų chorai iš visos Lietuvos. Giesmių šventė prasidėjo Vilniaus arkikatedroje bazilikoje veliavos šventinimu ir regalių įsegimu šventės dirigentams. Po to chorų eiseną iš Vilniaus arkikatedros pajudėjo į Kalnų parką, kur šv. Mišias koncelebravo Vilniaus arkivyskupas metropolitas A. J. Backis, Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius, vyskupai E. Bartulis, J. Tunaitis, R. Norvila, J. Matulaitis ir kunigai. Šv. Mišioms vadovavo ir pamokslą pasakė šios šventės organizacinio komiteto pirmininkas vysk. J. Preikšas. Trumpai apžvelgęs giedojimo bažnyčioje tradicijas, iš-

takas ir istoriją, vyskupas pasidžiaugė pirmąja tokio pobūdžio švente per visą nepriklausomos Lietuvos istoriją. „Tebūnie tai proga suartėti visiems chorams, impulsas bažnyčių chorams plesti savo repertuarus ir kelti atlikimo lygį, tebūnie tai paskata bendruomeniniam giedojimui šv. Mišiose“, — iš visos Lietuvos sugrįžusiems giedotojams linkejo šios šventės organizacinio komiteto pirmininkas vysk. J. Preikšas.

Giesmių šventė prasidėjo L. Abariaus „Kristui gieda Lietuva“ (žodžiai B. Brazdžionio). Skambėjo A. Klovos, K. Kavacko, J. Naujalo, J. Kacinskio, Č. Sasnausko ir kt. kompozitorių kūriniai. Šventei baigiantis, vysk. J. Preikšas padėjo visiems jos rengėjams, koordinatoriems, chorvedžiams, dirigentams, orkestrui, giesmininkams ir klausytojams, pasidžiaugda-

Dalis vyskupų ir kunigų š.m. rugpjūčio 20 d. dalyvavusių Tilžės lietuvių katalikų Kristaus Prisikėlimo bažnyčios pašventinimo iškilmėse.

Švč. Mergelė Marija Sniegine Paparčių Šv. Stanislovo parapijos altoriuje.

KOPLYTSTULPIS ALVITE

mas proga giesmėmis pašlovinti Viešpatį ir atgaivinti visų šventės dalyvių dvasią.

BŽ, 2000, Nr. 13-14

Nors gražioji Alvito Šv. Onos bažnyčia sugriauta per karą, nors parapijos žmonės

Paparčių parapijos (Kaišiadorių rajonas) klebonas kun. Vidas Sojata su mergaitėmis, liepos pradžioje, Marijos Sniegines atlaidų metu, priėmusiomis Pirmąją Komuniją. Onos Gintautienės nuotrauka.

melstis renkasi į mažą koplytelę, tačiau šv. Onos atlaidai garsūs plačioje apylinkėje. Dangui dovanojant gerą orą, iškilmės paprastai vyksta šventoriuje. Jau liepos 26-ąją nemažai žmonių susirinko į Alvito. Sumos šv. Mišioms vadovavo Gižų klebonas J. A. Pasilauskas, koncelebravo Alksnėnų, Keturvalakių, Sakų klebonai. Krikščionybės jubiliejaus, šventųjų metų proga šventoriuje prie bažnytelės pastatyta koplytstulpis pašventino ir pamokslą pasakė Marijampolės dekanas kan. J. S. Barkauskas, Alvito parapijos klebonas kun. V. Kajokas padėjo visiems, padėjusiems ruošti atlaidams, ypač Raimundui Blažaičiui, sukuriamam gražų paminklą. Skulptūros meistras prisipažino dėl to esą laimingas ir palinkėjo šiais jubiliejiniais metais visiems tikėti savimi, myleti Lietuvą ir būti laimingiems, bet nepamiršti, jog Dievas nepalieka be atsako nė vieno, kas nuoširdžiu tikėjimu šaukiasi Jo. Parapijos jaunimas pagiedojo, paskaitė eilėraščius. Savo eilėraštį „Kristui“ paskaitė ir kan. J. Barkauskas. Susirinkusiems buvo dalinamas naujausias, jau ketvirtasis, parapijos laikraštėlis. Jis leidžiamas klebono iniciatyva, padedant Alvito jaunimui ir klierikams. Taip jau sutapo, kad nuo šios šventės pradeda įgyvendinti dar viena jauno klebono idėja — bažnytelėje prie Marijos paveikslą įrengta vieta votams — padėkos ženklams už gautas malones. Didelės iškilmės vyko jau tradicinę atlaidų dieną — sekmadienį. Po pamaldų žmonės linksminosi, buvo pagerbtos Onos.

„XXI Am.“, Nr. 63

• **Panevėžys.** Sekmadienio vakarais Panevėžyje tęsiasi krikščionybės Jubiliejui skirtas muzikos festivalis „Ant Katedros laiptų“. Paskutinįjį liepos savaitgalį čia giedojo svečių iš Kalmaro (Švedija) choras, rugpjūčio 13 d. koncertavo Panevėžio muzikinio teatro styginis kvartetas.

Marijos Sniegines atlaidų procesija š.m. liepos pradžioje. Paparčių Šv. Stanislovo parapijoje (Kaišiadorių vyskupija). Onos Gintautienės nuotrauka.

SKELBIMAI

**ELEKTROS
VEDIMAI – PATAISYMAI**
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

**Kalame visų rūšių „sidings“,
„soffits“, įdedame**
lietvamzdžius (gutters) ir
dengiame stogus. **Skambinti
Romui tel. 630-774-1025.**

**Nebrangiai dažau namus iš
vidaus ir lauko, taip pat
popieriuojų ir atlieku smulkius
namo remontus.**
Rimas, tel. 630-325-1752.

**TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VĖSINTUUVUS.**
H.DECKYS
TEL. 773-585-6624

**Reikalingas patyręs dantų
technikas/technikė nuimamų
protezų darbui. Reikalingi
legalūs dokumentai.**
Tel. 773-436-3168.

**Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS**
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
OFFICE (773) 586-5959
HOME (708) 425-7160
PAGER (708) 886-4919

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

**RAYMONDA
SOLODOVIENĖ**
Mortgage Consultant
6710 N. Crawford, Lincolnwood, IL 60466
Res. 773-271-0338; Pager 847-974-3797
Fax 847-674-1802

Perkate automobilį?
Turite kredito problemų?
Nėra kredito istorijos?
Pirmas automobilis?
Ką tik atvykot į JAV?
Ne problema!
Žemos automobilių kainos!
Žemiausi finansavimo %!
Maži mėnesiniai mokesčiai!
Nėra pradinio mokesčio!
Galėsite sėdėti už vairo šiandien!
(630)-579-1857

Reikalingas įstaigos tarnautojas.
Jei mokate lietuvių ir anglų
kalbas, žinote populiariausias
kompiuterio programas, mėgstate
bendrauti, šis darbas Jums!
**Reziumė siųskite: Resume
Review, c/o Draugas, 4545 W.
63 Street, Chicago, IL 60629.**

**Reikalinga auklė 8 m. ir 4
m. vaikams lietuvių šeimoje.**
Turi gyvenimą kartę.
**Tel. 847-334-9475 arba
847-334-9474.**

KOKS TABAKAS
SMILKSTA REKTORIAUS
PYPKĖJE?

Ilgas pokalbis su Vilniaus univ. rektorium Paviloniu (rugp. 25 d. „Drauge“) buvo vertingas ir savotiškai įdomus. Malonu girdėti, kad rektorius taip aukštai vertina savąjį universitetą. Gal nereikėtų pykti, kad tuo pačiu burnos atvėrimu jis nuvertina ir pa-juokia kitas aukštojo mokslo institucijas. Ką gi — meilė savo „mokslo karaliai“ ir savotiškas akademinis „patriotizmas“ ir suprantamas, ir pateisinamas. Nenuostabu ir širdį veriančios raudos dėl liūdnos universiteto finansinės būklės — juk, jei neverski ir nedejuosi, neskelbsi visišką ūkinę ubagystę, vyriausybę, ko gero, dotacijas dar labiau sumazins.

Bet antroje pokalbio dalyje, kai Pavilionis pradeda teisinti savo garsųjį laišką „Respublikoje“ ir kai grįžta prie „Williams bylos“, nenorom pradėti žmogus galvoti: koks tabakas smilksta rektoriaus pypkėje? Užtat vel kyla jau beveik pamirštas klausimas: kuo gi Mažeikių naftos perdavimo įmonės privatizacija taip iškėlė rektorių (ir eilę kitų, daugiausia kairiesnio sukirpimo intelektualų)? Kuo taip labai skyrėsi šis vyriausybės sanderis su „Williams“ firma nuo kitų nemokėškiai vykdytų privatizavimo projektų? Kuo kitos vyriausybės klaidos skyrėsi nuo šios, jei anksčiau, nežinint deklaravus pilietiško, universitetas tylėjo, o Mažeikių naftos atveju, pats rektorius išvedė studentų pulkelių demonstracijai? (Kad tai buvo spontaniška studentų akcija, rektorius tegu pasakoja savo motiutei...)

Pavilionis gal šiek tiek teisus, sakydamas, kad 90 proc. žmonių Lietuvoje pasmerkė tą „nelemtą sanderį“ su „Williams“. Na, gal ir ne 90, nes abejoju, ar tokiose pilviškuose, ar Zervynose kas nors iš viso domėjosi tuo reikalu. Bet teisybė, kad daugelis Vilniaus inteligentų su netikėta emocišku uolumu keikė šį „išsipardavinimą amerikiečiams“. (Nereikia nei Vilniaus — kovos įkarštyje net ir mūsų „Akiračiai“ apie „Williams“ firmą prirašė siaubingų nesąmonių.) Man pačiam Lietuvoje teko karštai diskutuoti su pažįstamais Mažeikių privatizavimo reikalu ir vos negauti į kailį — bergždžia buvo logiškai argumentuoti ar aiškintis faktus. Esą tu amerikonas, tai ir gini amerikonių interesus ir teisini tokį baisų krašto išpardavinimą.

Iš kur tokia isterija? Kaip čia atsitiko, kad tie humanitarai, paprastai nesidomintys ekonominiais reikalais ir mažai apie juos išmanantys, dabar puolė su tokiu įkarščiu piktintis dėl Mažeikių naftos privatizavimo? Kas gi juos taip įaudrino, kas sukurstė? Galimas dalykas, kad tai padarė tie, kuriems amerikiečių įsileidimas į Mažeikius buvo smarkiai nenaudingas.

Kam gi buvo nepakeliami su vyriausybės ketinimu pagrįdinę akcijų paketą parduoti amerikiečiams? Pirmoji eilė tai buvo rusų Lukoil firma, šiekianti per Mažeikių valdymą įsitvirtinti Baltijos rinka. Be to, neseniai paaiškėjo, kad Mažeikiai buvo svarbūs ne tiek pačiai Lukoil, kiek jos vadovams. Juk tie dolerių pilni lagaminai, kuriuos Mažeikiečiai veždavo Rusijon, kai tik reikėdavo „patepti vamzdžius, kad nafta geriau tekėtų“, be abejo, neidavo į firmos

kasą, o į firmos vadovų kišenes. Kas gi norėtų, kad ateitų amerikiečiai ir paskerstų tokią riebią aukso verslį?

Taigi, pirmasis įtarimas, kad tą visą „Williams“ istoriją sukėlė Lukoil rusai. Tačiau sunku tikėti, jog rusų naftininkai Lietuvoje turėtų tokią veiksmingą infrastruktūrą, galinčią per trumpą laiką taip efektingai suerzinti visuomenę. Šios nepaprastai efektingos propagandos šaknis turėjo būti pačioj Lietuvoje. Mažeikių doleriai tekėjo ne tik Rusijon, bet ir į Lietuvos gudruolių kišenes. Tad ir jie, nemažiau už rusus, nenorėjo, kad atėjė amerikiečiai užsuktų visus slaptuosius Mažeikių vamzdelius. Nėra dar išaiškinta, kiek plačiai po Lietuvos verslininkų, politikų, žiniasklaidos ir nelegalių grupuočių sluoksnius buvo pasklidę Mažeikių doleriai. Bet reikia manyti, kad pavogtos sumos buvo didelės, ir labai aišku, jog Mažeikių „nutekejimai“ pastatė daug daugiau, negu vien tik firmos vadovų ištaigingas rezidencijas. Jei mūsų šalis būtų suinteresuota Mažeikių turtais, buvo platus, gabus ir itaikingas, tai greičiausiai saviškiai, o ne Lukoil rusai buvo atkinkę už visuomenės nuteikimą prieš Williams sutartį.

Tie, kurie ir dabar dar purkštąja dėl „Williams“ atėjimo ir skleidžia įvairias nesąmones (pvz., kad Lietuvos vyriausybė priversta dengti milijoninius „Williams“ nuostolius, kad sanderio pasekmės yra pražtingos švietimui ir mokslui) yra arba rusų naftos ir apskritai Rusijos ekonominių interesų Lietuvoje rėmėjai, arba asmeniškai pelnėsi iš Mažeikių rafinerijos „nutekejimų“, arba propagandos suklaidinti naivūs, verslo plonybių nesuprantantys humanitarai. Rektorius Pavilionis jokių būdu nėra nei naivus, nei neišmanantis ekonominių reikalų. Todėl įdomu, kodėl jis vis dar piktai koneveikia „Williams“ atsiradimą Lietuvoje?

Kęstutis Keblys
Baton Rouge, LA

KUN. RIMŠELIO
ATSIMINIMAI

„Su dideliu įdomumu skaitom ir laukiam vis naujų kun. V. Rimšelio atsiminimų „Drauge“. Tikime, kad netrukus pasirodys ir šių jo atsiminimų knyga. Autorius savo gyvenimo kelią paryškina ne tik liūdais tikrovės įvykiais, bet ir skaidriu humoru.

Julija Gylinė
Lemont, IL

SAVOS PASTOGĖS
KLAUSIMU

„Drauge“ 2000.09.02 laidoje, „Laiškų skyriuje“ MIC Provincijos kun. Donald S. Petraitis, praneša, kad „Marijonų provincijos administracija net nėra svarstiusi galimybių parduoti marijonų nuosavybę Čikagoje“. Tiesa, kad apie tai su juo nekalbėjo Draugo fondo izdininkas, kuris nėra kompetentingas tuo reikalu kalbėtis dėl „Draugo“ nuosavų patalpų pirkimo šiandien ar rytoj. Ta kompetencija priklauso „Draugo“ leidėjams — Lith. Catholic Press Society tarybai bei valdybai. Tačiau ji tam neturi laisvės ir tik Draugo fondas gali jas parūpinti, DF narių bei direktorių sprendimu metiniame suvažiavime, pradedant rinkti antrąjį milijoną savų patalpų įsigijimui.

„Draugo“ leidėjai bei Draugo fondas šiandien džiaugiasi, galėdami leisti dienraštį sveitingoje tėvų marijonų pastogėje ir būtų gerai, kad tokia

Į Tilžės Kristaus Prisikėlimo lietuvių katalikų bažnyčios pašventinimo iškilmes, vykusias š.m. rugpjūčio 20 d., gausiai susirinko tilžiškiai ir Karaliaučiaus krašto lietuviai. Atvyko ir svečiai iš Lietuvos, Batarusijos, Ukrainos, JAV, Kanados, Australijos ir Vokietijos, jų tarpe ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės suvažiavimo dalyviai. Nuotr. Vilius A. Trumpijono

būklė tęstųsi iki 21-ojo amžiaus pabaigos. Tačiau gyvenimo realybė gali bet kada atnešti tuos svarstymus dėl marijonų nuosavybės Čikagoje pardavimo. Tam iš anksto nepasiruošus, „Draugo“ leidėjams ir Draugo fondui tam iš anksto nesukaupus kapitalo, „Draugo“ nuosavos pastogės įsigijimo reikalas šiuo atveju būtų tik gražus mirazas dykumoje.

Ilgalaikiai „Draugo“ skaitytojai — Draugo fondo nariai, direktorių taryba privalo planuoti ateitį ir jai iš anksto ruoštis, jau šiandien kaupdama kapitalą sava pastogei, jei nutrūktų tėvų marijonų globa. Prieš septynerius metus pradėtas kaupti Draugo fondo kapitalas „Draugo“ leidybai, jau išmokėjo 318,000 dolerių ir šiais metais paskyrė 50,000 dolerių, kurie buvo įteikti „Draugo“ pokylio metu, rugpjūčio 17 d., kurie būtini „Draugo“ išlaidoms apmokėti. To dar nereikėjo prieš septynerius metus, tėvams marijonams padengiant „Draugo“ leidybos trūkumus, tačiau šiandien to jau labai reikia.

Nežinom, kas bus dar po sekančių septynerių metų. Tam jau šiandien reikia ruoštis, kaip Draugo fondo pradžioje 1993 metais. Tokie ruošai nei kiek nemenkina tėvų marijonų ilgamečių nuopelnų „Draugo“ leidybai (jie ir šiandien yra daugumos balsų nariai Lith Catholic Press Society) ir nebando pakenkti tėvų marijonų provincijai Amerikoje.

Nežinau, kur reikėtų gauti paramą „Draugo“ leidybai šiandien, jei nebūtų pirmojo milijono Draugo fonde. Nežinau, kur „Draugo“ leidybai gaus laisvę, be Draugo fondo antrojo milijono, lietuviams tėvams marijonams nusprendus „Draugui“ perleisti jo dabartinę pastogę.

Lietuviška patarlė sako: „Ne laikas šunis lakinti, kai reikia eit medžioti“. Tai „medžioklei“ pasiruoškime iš anksto.

Bronius Juodelis
Draugo fondo izdininkas

LAIKAS APSIVALYTI

Rugp. 26 d. „Drauge“ „Trys tigriukai“ straipsnyje radau, kad Vilniuje viena gimnazija vadinama Salomėjos Neries vardu. Tai yra nepateisinama. Toks vardas švietimo ir kultūros židiniui, mokslus einančiam jaunimui yra miglotas ir teikia kreivą įvaizdį auklėjimui.

Salomėja Nėris nepriklausomybės laikais buvo gimnazijų lietuvių kalbos mokytoja, nebloga poetė. Vėliau nukrypo į kairę. Po to visai susimaišė ir paskendo komunistiniam jėgavale.

Tarybų Sąjungai okupavus Lietuvą, parašė Stalinui liaupsinančią poemą. Po to, kaip liaudies deputatė, su kitais deputatais ir su savo parašyta poema nuvyko į Maskvą pagarbinti Staliną ir parvežti Stalino „saule“.

Karui prasidėjus, ji su visa komunistine gauja pabėgo į Tarybų Sąjungą.

Vardan tautiškos savigarbos, švietimo ministras ar kitos atsakingos įstaigos turėtų jai atkreipti dėmesį ir tą vardą pakeisti.

Vitoldas Petrauskas
Union Pier, MI

DŽIAUGĖMĖS IR
LIŪDĖJIMAI

Paskutinio sekmadienio LT laidoje pasigėrėtinos buvo Sibiro tremtinė su dukra, dainavusios apie motiną, tik kitos dainos pakeistos patriotiškesnėmis, kurių nuostabiai gražų ir daug turime. Toks buvo ir neaplenkiamas foto menininkas bei savo reikalą žinanti banko tarnautoja.

Gaila, kad dar ne visos šiuokšlės buvo iššluotos: visą TV laidą teršė neskoningas civilinis rūbas, dėvimas šio krašto kariuomenės narės ir su ja kalbėjusios, bei kai kurie kareiviški vaizdai. Tolimesniam savo gyvavimui užtikrinti LTV neatidėliotinai įsigyti naują šluotą — ir nedelsiant, nes kitaip pati LTV nusišluos.

Jonas Adomavičius, M.D.
Chicago, IL

• Kryžių kalnas. Liepos 13 d. čia buvo pastatytas 4 metrų aukščio kryžius Šv. Kazimiero seserų kongregacijos steigėjai Marijai Kaupaitėi (1880-1940) atminti. Liepos 17 d. kryžių pašventino Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis.

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with a hassle-free connection via Stockholm. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen Hub. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350 or visit our website at www.scandinavian.net.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:20 pm	7:35 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am	11:50 am
SK 743	Vilnius	Copenhagen	1:40 pm	2:20 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:30 pm	5:40 pm

PADEKA

Mylimas Tėvas

A. † A.

JONAS KAVALIAUSKAS

Mirė 2000 m. rugpjūčio 26 d. Buvo palaidotas rugpjūčio 31 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Vito Mykolaitis už maldas koplyčioje, už gedulingas šv. Mišias bažnyčioje ir už Velionio palydėjimą į kapines.

Padėka vargonininkui Ričardui Sokui ir solistei.

Dėkojame atsisveikinusiems su Velioniu: Pranui Povilaičiui — Krikščionių demokratų vardu, Domui Adomaičiui — „Lietuvių balso“ vardu, Justinui Šidlauskui ir Vytauto Didžiojo rinktinės šauliams už gražiai atliktas apeigas.

Dėkojame visiems, atsilankiusiems koplyčioje ir kapinėse, taip pat už šv. Mišių aukas.

Ačiū laidotuvių direktoriui Donald M. Petkui už patarnavimą.

Nuliūdę: sūnūs, duklė ir kiti giminės.

„DRAUGAS“ išeivijos ir Lietuvos jungtis;

„DRAUGAS“ lietuvių svyturys ir sargas!

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGA“.

„DRAUGA“ atmintime savo testamente.

Aukojo Lietuvos partizanų šelpai:

- \$300 Mickevičienė Zofia, Zota, prisiminimui a.a. vyro Gedimino Mickevičiaus (iš viso \$900).
- \$200 Aukštuoliai Vytautas, Natalija (iš viso \$300); Milukai Viktoras, Lilė (iš viso \$800); Sutkuviene Ada (iš viso \$800); Jurgutis Jurgis, Danguolė (iš viso \$400); Vaitekauskas Peter.
- \$100 Kreivėnai Kazys, Regina, Vytauto Grauzinio gimtadienio proga (iš viso \$300); Mačiukas Valentine (iš viso \$600); Raciūnas K.; Kasčukas John, Birutė.
- \$60 Rejeris Jonas, atminimui a.a. Basytės ir Teodoro Blinstrubų.
- \$50 Čepulis Rima (iš viso \$150); Kungienė K.
- \$25 Mikailos Jurgis, Regina.
- \$20 Razminienė Birutė (iš viso \$265); Zailskai Aldona, Juozas.
- \$15 Likander George.

Lietuvos Partizanų globos fondo valdyba nuoširdžiai dėkoja aukotojams. Taip pat reiškiamas užuojautą mirusiųjų šeimoms. Aukos siųsti: L.P.G. Fund, 2711 West 71 Str., Chicago IL 60629. Tax ID 36-3163350. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

Aukojo Lietuvos partizanų šelpai:

- \$1000 Liautaud Jim, Gražina (iš viso \$5000); inž. „X“ \$1000.
- \$200 Tretikiai Genovaitė, Marytė (iš viso \$900); Pakulienė Eugenija (iš viso \$1300); Baltramonačiai Danuta, Joseph.
- \$150 Urbaitis Vincas (iš viso \$550).
- \$100 Pakalkas Julius, Frances (iš viso \$400); Girmiai Ramūnas, Ona; Majauskai Juozas, Marija atminimui a.a. partizano Vinco Miškinio; Radžiai Pranas ir M.; Radzevičiai Juozas, Konstancija; Mikuckiai Algis, Vaida; Jakienė Dalia; Gvildžiai Pranas, Ina.
- \$50 Krisciūnai Felix, Mary (iš viso \$300); Diepiničiai Zigmąs, Paulius (iš viso \$200); Užupiai Juozas, Sigutė (iš viso \$100); Vasiliauskai Marytė, Edmundas (iš viso \$120); Ankai Vincent, Genovaitė; Anyšai Jurgis, Dalia; Sidriai Linas, Rima; Šlapkauskai Rugilė, Algimantas; Variakojis Jonas; Klimkaičiai Gintautas, Antanina; Gumbelevičiai John, Anelė.
- \$30 Nyerges Salome (iš viso \$150).
- \$25 Šilbajoris Milda, Frank; Keblys Kęstutis; Kent Nijolė, Valentine; Karas Arvin; Hercmonas Mykolas (iš viso \$155); Grauzinis Vytautas J. (iš viso \$480); Anks Aldona.
- \$20 Pivaronas Algird L. (iš viso \$200); Vaitiulis V.; Vaina Paul; Martūnas Joseph, Paulinė; Mikutačiai J. ir M.; Landys Milda, Šarūnas; Kaufmanas Genovena; Dirgela Adolfas; Cibas Stanislaiva.
- \$10 Gustaff Al ir Leona; Radas J.; Skaisgirys Kazys.

Lietuvos Partizanų globos valdyba ir sušelpieji partizanai, kovoję dėl Lietuvos laisvės atgavimo ir kentėję Sibiro ištėrime nuoširdžiai dėkoja už atsiunčiamas aukas palengvinimui vargingų likusio gyvenimo dienų. Aukos siųsti: L.P.G. Fund, 2711 West 71 Str., Chicago IL 60629. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Visiškai konfidencialiai trečiadieniais galėsite pasišnekėti „Seklyčioje“ (2715 W. 71st. Street, Chicago, IL), kur 7 val.v. renkasi asmenys, kuriems rūpi alkoholio problemos. Jeigu negalite atvykti ar norite informacijos šiuo reikalu, skambinkite Jurgiui tel. 773-881-1451 arba Ilonai tel. 708-447-8434.

Lietuvių visuomenė jautriai reaguoja į Amerikos Lietuvių Tarybos kvietimą jungtis į bendrą akciją, kad būtų sugrąžinti 20 mln. dol. Pabalčio krašto gynybai. New Jersey lietuviai savo ruožtu yra išsiuntę per 300 laišku JAV Kongreso nariams. Tuo tarpu Clevelando lietuviai suorganizavo ir išsiuntė 600 laišku.

Švč. Mergelės Marijos sugrįžimas į Pažaislį. Nepaprastai retos progos pamatyti didingą istorinę vaizdą, rugėjo 24 d., 12:30 val.p.p. Jaunimo centre (2 val.p.p. JC kavinėje galėsite išgauti karštų patiekalų).

Pianistas Rokas Zubovas vakar išvyko į Lietuvą, kur dalyvaus jubiliejinuose M. K. Čiurlionio 125-ųjų gimimo metinių renginiuose, vykiančiuose visoje Lietuvoje. Rokas skambins ir skaitys savo pasakaitą Vilniaus rotušės festivalyje, atliks Čiurlionio kūrinius Kauno Čiurlionio muziejuje, koncertuos B. Dvariono muzikos mokykloje Vilniuje, skaitys pasakaitą Vilniaus Čiurlionio namuose, dalyvaus jubiliejinuose renginiuose Plungeje. Sekmadienį sugrįžęs į Čikagą, pianistas kibs į kitą projektą – Čiurlionio festivalį Čikagoje. Festivalyje ruošiasi dalyvauti lituanistinės Čikagos ir Lemonto Maironio mokyklos „Dainavos“ ansamblis, Vilniaus styginių kvartetas ir kiti lietuvių menininkai iš Čikagos ir jos apylinkių. Pirmasis didelis koncertas vyks lapkričio 1 d., trečiadienį, 7 val.v. Čikagos kultūros centre (Chicago Cultural Center, 78 E. Washington).

Laisvalaikis

Tikra itališka kava kvėpės itališkoje mugėje Čikagoje. Nepraeisime 2-6 dienų, kai Daley aikštėje Čikagos miesto centre bus galima nusipirkti itališkų valgių, įvairių dirbinių, rankomis pagamintų lėlių, klausytis itališkos muzikos ir šokti itališkus šokius. Nuo 12 val. kasdien žiūrovus linksmins italų folklorinių šokių grupė „Gruppo Folkloristico Italiano“, kurie demonstruos įvairių Italijos regionų šokius. Bus net vyko ragavimas. Įėjimas – nemokamas. Šventė vyks kasdien nuo 9 val.r. iki 6 val.p.p. Daley aikštė yra prie Washington ir Dearborn gatvių.

„Trijų tigriukų“ klausytojai rugėjo 8 d. PLC, Lemonte.

Nuotr. Baniūtės Kronienės

Jau kuris laikas žiniasklaidoje pasirodo straipsniai apie naftos produktų kainų kėlimą. Per televiziją rodo streikuojančius sunkvežimius variančius Prancūzijoje, Anglijoje ir kitur. Šio pirmadienio „Chicago Tribune“ (2000 m. rugėjo 18 d.) laidoje buvo net pavartotas žodis Europos „križė“. Tai reiškia, kad lektuvų oro linijos kelia kainas oro siuntoms. Lietuviams, siunčiantiems siuntinius savo artimiesiems, už siuntinius taip pat reikės daugiau mokėti.

Vyresniųjų lietuvių centre „Seklyčioje“ rugėjo 20 d., trečiadienį, 2 val.p.p. bus talentų popietė, programoje dalyvaus talentingiems poezijos, dainų ir muzikos mėgėjams. Maloniai kviečiame atvykti ir pasiklausti, įdomiai praleisti popietę su draugais ir pažįstamais, pabendrauti ir pasivaikinti gardžiu „Seklyčio“ maistu.

Bandykite išlošti kelionę į Lietuvą dviem žmonėms per Lithuanian Mercy Lift pokylį. Skambinkite Vidai Jonušienei tel. 708-448-4250. Taip pat kviečiame atvykti į taurią ir pasakišką puotą, kurią spalio 1 d. rengia labdaringa Lithuanian Mercy Lift organizacija. Šiais metais LML, švėsdama savo dešimties metų sukaktį, ruošia „Viduramžių/Medieval“ puotą romantiškuose Montefiori soduose, Lemonte, 11250 S. Archer Avenue. Norėdami užsisakyti bilietus, skambinkite Linai Žilobienėi tel. 630-725-9544.

Metų žmogumi išrinktas dr. Antanas Razma bus pagerbtas spalio 7 d., šeštadienį, 6 val.v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje.

PAMIRŠI BALTIJOS ŠALIS?

Turbūt visi buvote nusivylę, kai NBC televizijos kanalas praleido visas tris Baltijos šalis, rodydamas visų valstybių eiseną olimpinėse žaidynėse Sidney, Australijoje?

Jeigu norėtumėte paprieštarauti dėl šio fakto, galite skambinti į NBC Comment Line šiuo numeriu 1-212-664-

4444 ir išsakyti savo nusivylimą. Kuo daugiau skambučių bus, tuo didesnė reakcija kils NBC televizijos kompanijoje. Taip pat galite rašyti: NBC (Comments), 30 Rockefeller Plaza, New York, NY 10112.

Ivairūs

Maxwell gatvės mugėje kiekvienas ką nors atras. Jei jūs norite sekmadienį praleisti grynai ore, pasivaikščioti ir prisiblaškyti, atvykite į visus metus veikiančią mugę Canal ir Roosevelt gatvių sankryžoje. Bus ir muzikos, ir ko užkasti. Mugė tęsiasi nuo 7 val. r. iki 3 val.p.p. Informacija tel. 312-922-3100.

Rugėjo 3 d. Pasaulio lietuvių centro gegužinėje susirinkusius linksmino Rasa Soliūnaitė-Poskocimienė.

Nuotr. Indrės Tījūnėlienės

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRO VEIKLOS APŽVALGA

Lengva matyti, koks centras yra šiandien – kas gerai, kas blogai. Kas veikia, o kas ne. Tačiau žymiai sunkiau numatyti, kas bus reikalinga rytoj, poryt, po metų, po dešimties. Dar sunkiau įtikinti visus, kokiais keliais ateityje keliauti, kas rytoj bus reikalingiausia, prasmingiausia.

Taigi tokie uždaviniai krenta į centro tarybos darbų lopšėlį. Numatyti viską, vykdyti ir patenkinti visus. Narių daug. Uždavinių irgi netrūksta. O nuomonių ir patarimų įvairumas nuostabus! Tačiau centro ir tarybos uždavinys yra tarnauti, klausyti, suprasti, vykdyti, narius patenkinti. To ir siekiama.

Centro ateitis – šviesi. Jūsų visų dėka centras pasiekė nepaprastai daug per tokį palyginant trumpą laiką. Buvusios centro tarybos, valdybos ir administracijos pasiūlymo savo gabumais tiksliai numatydamos, ko centrui trūksta, kas svarbiausia centro ateitai, kas įveikiama, kas finansu, kai pasiekama, kas nariams priimtina, būtina. Prieš kelis metus centras paruošė dešimties metų planą apie centro gyvenimą. Pagrindiniai plano elementai yra:

1. Mažoji apatinė salė jau pertvarkyta. Taigi turime anturą gražiai įrengtą salę, tinkamą pokyliams, šokiams, pasirodymams, koncertams, jaunimo sportui, paskaitoms ir panašiai.

2. Reikalingas atskiras įėjimas toliau nuo misijos durų į centro patalpas renginiams, pobūviams, plačiai visuomenei, svetimtaučiams. Tai numatoma padaryti artimoje ateityje.

3. Didžiosios salės pagrįstas būtinumas, ypač norint ją išnuomoti svetimtaučiams ir atsižvelgiant į panašių patalpų kokybę centro apylinkėse. Tai irgi numatoma artimoje ateityje.

4. Dažnai klausiamas: „Kada bus statoma daugiau „condominiums“? Šio projekto galimybių tyrinėjimai pradėti. Teigiamų išvadų atveju planavimas gali būti pradėtas metų bėgyje. Iki šiol numatyta, kad gali būti statoma apie 50 naujų „condominiums“.

5. Didžioji salė kol kas patenkina mūsų visuomenės reikalavimus, tačiau numatoma, kad reiks naujų patalpų ateityje, kuriose būtų didelė moderniškai įrengta scena, kurios patogiai sutalpintų iki 800 žmonių pokyliams, kurios būtų perskiriamos pagal įvairius reikalavimus ir kurios patrauktų svetimtaučius rengėjus.

6. Būtina sutvarkyti automobilių statomų vietų trūkumą, ypač gausiai lankomų renginių metu. Nemažas skaičius naujų vietų jau pristatytas vakaro peleno.

Atsiminkime V. Kernagio dainuojamus žodžius – „Gyvenimas – kaip žydėjimas vyšnios“, tad pasinaudokime proga atsipalaiduoti, Dievo duotu trumpu, trapiu gyvenimu pasidžiaugti ir tuo pačiu kitam padaryti gero.

Indrė Tījūnėlienė
Skelbimai
• **Romualda Narikaitė ir Romanas Burba**, Lietuvos vaikų fondo atstovai Vilniuje, buvo pakviesti į Kanadą, o po to lankysis Čikagoje. Visi kviečiami į jų pranešimą „Mitai ir tiesa apie Lietuvos vaikų būklę“.

PLC Bočių menėje penktadienį, rugėjo 29 d. 6:30 v.v. „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, kviečia nepraleisti progos išsiaiškinti rūpimais klausimais apie Lietuvos vaikų šelpimą.

• **„Lieka tik meilė“ – muzikos ir poezijos koncertas bus šeštadienį, rugėjo 30 d. 6:30 v.v. PLC Lemonte „Lietuvių fondo“ (sporto) salėje.** Programoje aktorė Virginija Kochanskytė, solistė Rita Preikšaitė, pianistė Melitina Kuprienė. Visus gausiai dalyvauti kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis. Pajamos skiriamos paremti Lietuvos vaikus ir, atsidėkojant už prieglobstį, Pasaulio lietuvių centro Lemonte išlaikymo. Šiuo koncertu „Saulutė“ reikią PLC padėką už prieglobstį, tam skirdama dalį

FIRST PERSONAL BANKS - JAU ČIKAGOJE!

Lietuvių mėgiamas First Personal bankas įsteigė naują savo skyrių Čikagoje, Garfield Ridge rajone. Bankas įsikūrė prieš metus Orland Parke ir susilaukė didelio susidomėjimo bei pasisekimo, ypač lietuvių tarpe. Bet ne visiems Orland Parkas yra lengvai pasiekiamas, tad atsižvelgdama į klientų prašymus, banko vadovybė atidarė naują įstaigą Archer gatvėje, kuri yra patogiai Čikagos pietvakarinėje dalyje gyvenantiems klientams.

Naujojoje įstaigoje klientai susilauks tokių pačių finansinių paslaugų kaip ir Orland Parko įstaigoje – galės atidaryti įvairias sąskaitas, pvz., taupomąsias (passbook), čekines, „Money Market“ ir sertifikatus. Taip pat galės išgauti paskolas namams, automobiliams ir verslui. Be to, per First Personal banką klientai galės persiųsti pinigų savo artimiesiems Lietuvoje.

Svarbiausia – First Personal banke galima susikalbėti lietuviškai. Garfield Ridge įstaigoje dirba daug lietuviškai kalbančių tarnautojų – banko viceprezidentė Rūta Sta-

niulienė, Edita Žiurinskienė, Rima Blažienė ir Neringa Norikienė. Orland Parko įstaigoje liks Jūra Antanaitė ir prireikus Rūta Staniulienė ten taip pat susitiks su klientais.

Nors naujoji įstaiga jau veikia, bet atidarymo iškilmės (Grand Opening) įvyks penktadienį, rugėjo 22 d., nuo 3 val.p.p. iki 7 val.v. ir šeštadienį, rugėjo 23 d., nuo 9 val.r. iki 1 val.p.p. Atvykusieji galės pasivaikinti bandelėmis su lašinukais ir įvairiais saldumynais, pasiklausti gyvos muzikos, nemokamai išgauti savo karikatūrinį portretą. Taip pat galės veltui užsiregistruoti loterijai, kurios laimikiai yra 5,000 dol. grynais, spalvotas televizorius ir kompaktinių plokštelių grotuvas. Vaikus linksmins klounas, bus balionų, „tatuiruočių“ ir laimėjimų. Visi nuosirdžiai kviečiami dalyvauti.

First Personal banko naujosios įstaigos adresas yra: 6162 South Archer Avenue (netoli nuo „Racine“ kėpyklos ir „Egg Store“ vaisių ir daržovių parduotuvės); tel. 773-767-5188.

KELIONĖ TRAUKINIŲ PER RUSIJĄ „SEKLYČIOJE“

Mūsų vyresnieji mėgsta keliauti visokiais būdais: traukiniais, lėktuvais, autobusais, lengvosiomis mašinomis ir net savo nuosavomis kojomis. Kelionės žmones padaro gudresniais, daugiau pažįstanciais pasaulio kraštus. Renginių vadovė Elena Sirutienė, supradama vyresniųjų norus, parūpino vaizdą apie ilgiausią Rusijos geležinkelio liniją, einančią nuo Maskvos iki Vladivostoko. Kelionės ilgis – 6,000 mylių. Šią vaizdą paruošė prancūzų kelių įstaiga, rodos, 1985-aisiais, dar nesubyrėjus Sovietų Sąjungai. Kadangi ši vaizdą buvo daryta esant komunistinei valdžiai, vaizdajuostėje rodomi žmonės ir apylinkės pritaikytos anų laikų galvojimui – viskas gerai ir gražu.

Elena Sirutienė, prieš pradėdama rodyti vaizdajuostę, paminėjo, kad prie šio Sibiro geležinkelio užbaigimo dirbo daug tremtinių. Tremtiniai dirbo nežmoniškomis sąlygomis, neturėdami modernių žemės lyginimo mašinų. Dangu-

ma darbų buvo atlikta plikomis rankomis ir paprasčiausiais įrankiais: kastuvais, dalenčiomis mašinomis ir net savo nuosavomis kojomis. Kelionės žmones padaro gudresniais, daugiau pažįstanciais pasaulio kraštus. Renginių vadovė Elena Sirutienė, supradama vyresniųjų norus, parūpino vaizdą apie ilgiausią Rusijos geležinkelio liniją, einančią nuo Maskvos iki Vladivostoko. Kelionės ilgis – 6,000 mylių. Šią vaizdą paruošė prancūzų kelių įstaiga, rodos, 1985-aisiais, dar nesubyrėjus Sovietų Sąjungai. Kadangi ši vaizdą buvo daryta esant komunistinei valdžiai, vaizdajuostėje rodomi žmonės ir apylinkės pritaikytos anų laikų galvojimui – viskas gerai ir gražu.

Tais pačiais geležinkelio beglais grįžo išilke gyvi tremtiniai ir savo numylėtą Lietuvą, bet jie nebuvo maloniai priimti tos valdžios, kuri juos išsiuntė vergų darbams.

Po vaizdajuostės popietės dalyviai buvo pakviesti papiešti. Į popietę atsilankė nemažas skaičius dalyvių, ir nors daugiausia būna moterų, tačiau šį sykį atvyko ir didelis skaičius vyriškosios giminės atstovų. Į šią popietę Elena Sirutienė atsiėmė svečių – Renatą Daraskevičienę, kuri Vilniuje dirba Lietuvos televizijoje. Šioje popietėje taip pat dalyvavo JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkė Birutė Jasaitienė.

Šių metų „Draugo“ gegužinėje. Priekyje – Meno mokyklės mokinės Ieva Misiūnaitė (kairėje) ir Dalia Savickaitė. Nuotr. Jono Kuprio